

ZM

ROPCZYCE S.A.

**SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY
GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A.
ZA OKRES 01.01.2014 – 31.12.2014**

Spis treści

A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ.....	3
B. WYBRANE DANE FINANSOWE	4
C. WPROWADZENIE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2014 ROK	5
D. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES OD 01 STYCZNIA 2014 R. DO 31 GRUDNIA 2014 R.	9
E. INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2014 R.	16

A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Zarząd oświadcza także, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. 2009 Nr 33, poz. 259, z późn. zm.). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku.

Zarząd oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd zasadami ładu korporacyjnego, biegły rewident został wybrany przez Radę Nadzorczą Zakładów Magnezytowych „Ropczyce” S.A. uchwałą nr IX/2/2014 z dnia 08.05.2014 roku w sprawie wyboru audytora do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej za 2014 r. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta.

B. WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

dane w tys. zł

Wyszczególnienie	01.01.2013 - 31.12.2013		01.01.2014 - 31.12.2014	
	PLN	EUR	PLN	EUR
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	223 344	53 038	217 684	51 962
Koszt własny sprzedaży	174 204	41 369	171 993	41 055
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	19 747	4 689	17 659	4 215
Zysk (strata) brutto	16 408	3 896	13 602	3 247
Zysk (strata) netto	12 766	3 032	10 097	2 410
Liczba udziałów/akcji w sztukach	4 580 834	4 580 834	4 580 834	4 580 834
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	2,79	0,66	2,20	0,53

BILANS				
Aktywa trwałe	228 154	55 014	256 959	60 286
Aktywa obrotowe	140 429	33 861	138 213	32 427
Kapitał własny	210 196	50 684	217 365	50 997
Zobowiązania długoterminowe	78 414	18 908	93 530	21 944
Zobowiązania krótkoterminowe	79 973	19 284	84 277	19 773
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	45,89	11,06	47,45	11,13

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	17 510	4 158	15 949	3 807
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-27 696	-6 577	-17 274	-4 123
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	9 312	2 211	991	237

Kurs EUR/PLN	2013	2014
- dla danych bilansowych	4,1472	4,2623
- dla danych rachunku zysków i strat	4,2110	4,1893

Do przeliczenia danych sprawozdania z sytuacji finansowej użyto kursu średniego NBP na dzień bilansowy.

Do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych użyto kursu będącego średnią arytmetyczną kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień poszczególnych miesięcy danego okresu.

C. WPROWADZENIE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2014 ROK

INFORMACJE OGÓLNE

I. Dane jednostki dominującej:

Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.
39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1

Nazwa: ZAKŁADY MAGNEZYTOWE „ROPCZYCE” S.A.

Forma prawna: SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: UL. PRZEMYSŁOWA 1, 39-100 ROPCZYCE

Kraj rejestracji: POLSKA

Podstawowy przedmiot działalności: PRODUKCJA WYROBÓW OGNIOTRWAŁYCH

Organ prowadzący rejestr: SĄD REJONOWY W RZESZOWIE. XII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO

Numer statystyczny REGON: 690026060

Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. są spółką akcyjną prawa handlowego z siedzibą w Ropczycach przy ul. Przemysłowej 1, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Sądzie Gospodarczym w Rzeszowie pod numerem KRS 0000036048. Podstawowym przedmiotem działalności jest produkcja wyrobów ogniotrwałych zakwalifikowana według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności pod numerem 2320Z. Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych i zakwalifikowana jest do przemysłu materiałów budowlanych.

II. Czas trwania Grupy Kapitałowej:

Spółka dominująca ZAKŁADY MAGNEZYTOWE „ROPCZYCE” S.A. i jednostka zależna wchodząca w skład Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony.

III. Okresy prezentowane:

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 01 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 01 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym w kapitale własnym.

IV. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12.2014 r.:

Zarząd:

JÓZEF SIWIEC	- PREZES ZARZĄDU
MARIAN DARŁAK	- WICEPREZES ZARZĄDU DS. JAKOŚCI I ROZWOJU
ROBERT DUSZKIEWICZ	- WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH

Zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej:

W roku obrotowym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu

Rada Nadzorcza:

Roman Wenc	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Wypychowska	- Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Ubysz	- Członek Rady Nadzorczej
Lesław Wojtas	- Członek Rady Nadzorczej
Oleksandr Pylypenko	- Członek Rady Nadzorczej

V. Biegli rewidenci:

BDO Sp. z o. o.
ul. Postępu 12
02 -676 Warszawa

VI. Prawnicy:

Kancelarie Prawne obsługujące działalność operacyjną jednostki dominującej:

Kancelaria Adwokacka
Krzysztof Miąso
ul. Krisego 6, 39-100 Ropczyce

Wypychowska i Wspólnicy sp.k.
ul. Ludowa 17
lok. U1, 00-780 Warszawa

Obsługa prawna jednostki zależnej:

Adwokat Wojciech Drzymała

VII. Banki (współpracujące w okresie sprawozdawczym):

PKO Bank Polski S.A.
 Bank Handlowy S.A.
 ING Bank Śląski S.A.
 Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku
 Deutsche Bank PBC S.A.
 Bank Gospodarstwa Krajowego

VIII. Notowania na rynku regulowanym jednostki dominującej:

1. Informacje ogólne:

Giełda:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW:	RPC
Sektor na GPW:	Przemysł materiałów budowlanych

2. System depozytowo – rozliczeniowy:

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
 ul. Książęca 4
 00-498 Warszawa

IX. Znaczący Akcjonariusze jednostki dominującej:

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. akcjonariuszami posiadającymi ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy byli:

Akcjonariusze	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym %	Liczba głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA (%)
ZM INVEST S.A.	2 360 610	5 901 525	51,25	2 360 610	51,53
ZM ROPCZYCE S.A. (akcje własne)	25 146	62 865	0,55	0	0
Pozostali	2 220 224	5 550 560	48,20	2 220 224	48,47
Razem	4 605 980	11 514 950	100	4 580 834	100

X. Spółki zależne na dzień 31.12.2014 r:

ZM Service Sp. z o.o.
39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000040591

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja maszyn do aplikacji wyrobów ogniotrwałych przez ich użytkowników (torkretnice i tynkownice), a także produkcja maszyn i urządzeń mechanicznych, linii technologicznych oraz części eksploatacyjnych maszyn i urządzeń na potrzeby przemysłu wyrobów ogniotrwałych, hutnictwa i cementowni. Spółka świadczy ponadto usługi w zakresie bieżącego utrzymania ruchu w ZM „ROPCZYCE” S.A. (urządzenia mechaniczne i energetyczne, wykonawstwo form do formowania wyrobów ogniotrwałych), a także usługi o podobnym charakterze na rzecz innych podmiotów zewnętrznych.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale jednostki zależnej%	Udział w ogólnej liczbie głosów %	Metoda konsolidacji	Rok objęcia kontroli
ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	pełna	2001

Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej na 31.12.2014 r.:

Inwestorem strategicznym Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. jest Spółka ZM Invest S.A.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale jednostki dominującej	Udział w ogólnej liczbie głosów %
ZM Invest S.A.	51,25%	51,53%

XI. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego:

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 12.03.2015 roku.

D. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES OD 01 STYCZNIA 2014 R. DO 31 GRUDNIA 2014 R.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	nota	za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	za okres 01.01.2014 - 31.12.2014
I. Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	1,2	223 344	217 684
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3	174 204	171 993
III. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		49 140	45 691
IV. Pozostałe przychody	4	5 055	5 261
V. Koszty sprzedaży	3	18 239	14 231
VI. Koszty ogólnego zarządu	3	12 544	12 662
VII. Koszty projektów badawczych (netto)	3	810	785
VIII. Pozostałe koszty	4	2 855	5 615
IX. Zysk (strata) na działalności operacyjnej		19 747	17 659
X. Przychody finansowe	5	997	2 454
XI. Koszty finansowe	5	4 336	6 511
XII. Dochody z tytułu udziałów w jednostkach stowarzyszonych			
XIII. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		16 408	13 602
XIV. Podatek dochodowy	6	3 642	3 505
XV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		12 766	10 097
XVI. Zysk (strata) z działalności zaniechanej			
XVII. Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej		12 766	10 097
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca na udziały niekontrolujące			
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		12 766	10 097

Zysk (strata) netto (zanalizowany) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	8	12 766	10 097
Podstawowy za okres obrotowy		2,79	2,20
Rozwodniony za okres obrotowy		2,79	2,20
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w zł)	8		
Podstawowy za okres obrotowy		2,79	2,20
Rozwodniony za okres obrotowy		2,79	2,20
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		0,00	0,00

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	NOTA	za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	za okres 01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej za okres:		12 766	10 097
<i>w tym przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		<i>12 766</i>	<i>10 097</i>
<i>w tym przypadająca na udziały niekontrolujące</i>			
Inne całkowite dochody , w tym:		-51	-213
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych, w tym:		<i>0</i>	<i>0</i>
- odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej			
w tym przypadające mniejszości			
- odniesione na kapitał zapasowy			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej			
w tym przypadające mniejszości			
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej			
w tym przypadające na udziały niekontrolujące			
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych			
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń		<i>-51</i>	<i>-213</i>
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów		-227	-264
w tym przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		<i>-227</i>	<i>-264</i>
w tym przypadający na udziały niekontrolujące			
Suma dochodów całkowitych za okres:	10,11	12 942	10 148
<i>w tym przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		<i>12 942</i>	<i>10 148</i>
<i>w tym przypadająca na udziały niekontrolujące</i>			

Pogrupowanie całkowitych dochodów	NOTA	za okres 01.01.2013 - 31.12.2013	za okres 01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej za okres:		12 766	10 097
Dochody całkowite, które w późniejszych okresach, po spełnieniu określonych warunków, zostaną przeniesione do wyniku okresu			
Dochody całkowite, które w późniejszych okresach nie zostaną przeniesione do wyniku okresu		<i>-51</i>	<i>-213</i>
Podatek dochodowy od dochodów całkowitych, które w późniejszych okresach zostaną przeniesione do wyniku okresu			
Podatek dochodowy od dochodów całkowitych, które w późniejszych okresach nie zostaną przeniesione do wyniku okresu		<i>-227</i>	<i>-264</i>
Suma dochodów całkowitych	10,11	12 942	10 148

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	stan na 31.12.2013 r.	stan na 31.12.2014 r.
I. Aktywa trwałe długoterminowe		228 154	256 959
1. Rzeczowe aktywa trwałe	12	201 575	204 989
2. Wartości niematerialne	13	1 944	3 288
3. Długoterminowe aktywa finansowe	14,15	5 258	7 663
4. Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności			
5. Należności długoterminowe	16	585	
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	3 964	3 545
7. Pozostałe aktywa długoterminowe		14 816	37 468
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		12	6
II. Aktywa obrotowe krótkoterminowe		140 429	138 213
1. Zapasy	17	55 021	54 320
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18,19	67 317	69 028
3. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		12	9
4. Pozostałe należności z tytułu wycen kontraktów			297
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	6 566	6 232
6. Krótkoterminowe aktywa finansowe	15	6 778	694
7. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	20	4 735	7 633
III. Aktywa dostępne do sprzedaży			
AKTYWA RAZEM		368 583	395 172

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

PASywa	NOTA	stan na 31.12.2013 r.	stan na 31.12.2014 r.
I. Kapitał własny z udziałami niekontrolującymi		210 196	217 365
1. Kapitał zakładowy	22	11 515	11 515
2. Akcje własne	23	-806	-806
3. Kapitał zapasowy	24	95 083	104 355
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	24	99 407	99 631
5. Pozostałe kapitały rezerwowe	24	7	7
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
7. Zyski/Straty aktuarialne			-173
8. Zyski zatrzymane, w tym:		4 990	2 836
8.1. Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych	25	-7 776	-7 261
8.2. Zysk (strata) netto bieżącego okresu przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		12 766	10 097
Ia. Kapitał własny bez udziałów niekontrolujących		210 196	217 365
9. Kapitały mniejszości			
II. Zobowiązanie długoterminowe		78 414	93 530
1. Kredyty i pożyczki	26	46 108	40 345
2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	32	874	688
3. Pochodne instrumenty finansowe	27		
4. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	27		16 834
5. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy długoterminowe	34,35	1 274	1 482
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	24 997	24 946
7. Rozliczenia międzyokresowe	33	5 161	9 235
III. Zobowiązania krótkoterminowe		79 973	84 277
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28,29	28 042	27 517
2. Pochodne instrumenty finansowe	27	3 706	2 566
3. Kredyty i pożyczki	26	39 702	41 149
4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	32	968	22
5. Pozostałe zobowiązania finansowe	26	2 205	5 322
6. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		581	416
7. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy krótkoterminowe	34,35	4 769	6 388
8. Rozliczenia międzyokresowe			897
IV. Zobowiązania związane z aktywami dostępnymi do sprzedaży			
PASywa RAZEM		368 583	395 172

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski / Straty aktuarialne	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitały własne
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2013 r.												
Kapitał własny na dzień 01.12.2013 r.	11 515	-806	85 492	99 190	0	7		3 418		198 816	0	198 816
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości							41			41		41
Korekty z tyt. błędów podstawowych												
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	85 492	99 190	0	7	41	3 418	0	198 857	0	198 857
Emisja akcji												
Koszt emisji akcji												
Płatności w formie akcji własnych												
Podział zysku netto			9 591					-9 591				
Wypłata dywidendy								-1 603		-1 603		-1 603
Suma dochodów całkowitych				217			-41		12 766	12 942		12 942
Kapitał własny na dzień 31.12.2013 r.	11 515	-806	95 083	99 407	0	7	0	-7 776	12 766	210 196	0	210 196
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2014 r.												
Kapitał własny na dzień 01.01.2014 r.	11 515	-806	95 083	99 407	0	7	0	4 990		210 196	0	210 196
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości												
Korekty z tyt. błędów podstawowych												
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	95 083	99 407	0	7		4 990	0	210 196	0	210 196
Emisja akcji												
Koszt emisji akcji												
Płatności w formie akcji własnych												
Podział zysku netto			9 272					-9 272				
Wypłata dywidendy								-2 979		-2 979		-2 979
Zmiany kapitałów z tytułu zbycia spółki zależnej												
Suma dochodów całkowitych				224			-173		10 097	10 148		10 148
Kapitał własny na dzień 31.12.2014 r.	11 515	-806	104 355	99 631	0	7	-173	-7 261	10 097	217 365	0	217 365

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

	w tys. zł	w tys. zł
	31.12.2013	31.12.2014
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk / (strata) netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	12 766	10 097
II. Korekty razem:	4 744	5 852
1. Zyski (straty) przypadające na udziały niekontrolujące		
2. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		
3. Amortyzacja	8 591	10 246
4. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	712	1 821
5. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 164	3 379
6. Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej	-432	-15
7. Zmiana stanu rezerw	1 764	1 786
8. Zmiana stanu zapasów	-6 171	702
9. Zmiana stanu należności	-5 112	-20 488
10. Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	23	3
11. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 601	9 136
12. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	581	-164
13. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	291	544
14. Inne korekty	-268	-1 098
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	17 510	15 949
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	14 141	2 759
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	326	63
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0	0
3. Zbycie aktywów finansowych, w tym:	13 815	2 696
a) w jednostkach powiązanych	0	0
- zbycie aktywów finansowych		
- dywidenda i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek		
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych		
b) w pozostałych jednostkach	13 815	2 696
- zbycie aktywów finansowych	12 808	
- dywidenda i udziały w zyskach		0
- spłata udzielonych pożyczek	1 000	2 679
- odsetki	7	17
- inne wpływy z aktywów finansowych		
4. Inne wpływy inwestycyjne		0
II. Wydatki	41 837	20 033
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	22 854	13 605
2. Nabycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	14 816	11
3. Wydatki na aktywa finansowe, w tym:	4 167	6 417
a) w jednostkach powiązanych		0
- nabycie aktywów finansowych		0
- udzielone pożyczki krótkoterminowe		
b) w pozostałych jednostkach	4 167	6 417
- nabycie aktywów finansowych	55	4
- udzielone pożyczki krótkoterminowe	4 112	6 413
4. Inne wydatki inwestycyjne		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-27 696	-17 274

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	28 684	36 447
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0
2. Kredyty i pożyczki	27 082	14 251
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		16 445
4. Inne wpływy finansowe	1 602	5 751
II. Wydatki	19 372	35 456
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych		
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	1 603	2 978
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
4. Spłaty kredytów i pożyczek	10 282	24 918
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	1 300	1 133
8. Odsetki	3 428	3 654
9. Inne wydatki finansowe	2 759	2 773
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	9 312	991
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-874	-334
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	-874	-334
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F. Środki pieniężne na początek okresu	7 440	6 566
G. Środki pieniężne na koniec okresu	6 566	6 232
- o ograniczonej możliwości dysponowania		

Ropczyce, dnia 12.03.2015 r.

E. INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2014 R.

I. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, związanymi z nimi standardami i interpretacjami zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) według stanu obowiązującego na dzień 31.12.2014 roku oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. 2009 Nr 33, poz. 260). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym jednostki dominującej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku, zatwierdzonym do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej i opublikowanym tego samego dnia co skonsolidowane sprawozdanie finansowe, celem uzyskania pełnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

W 2014 r. Grupa Kapitałowa przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2014 r.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Grupy Kapitałowej wpływających na wielkości wykazywane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych sporządzonych za 2014 r. oraz okres porównywalny.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2014 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2013 rok.

Zmiany standardów i interpretacji obowiązujące dla okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się od 01.01.2014 r. według szacunków spółek Grupy Kapitałowej, nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec prezentowanego okresu sprawozdawczego.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Od 01 stycznia 2014 roku obowiązują następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej:

- MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe
- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne
- MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach
- MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe
- MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach
- Zmiany do MSR 32 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych
- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)
- Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)
- Zmiany do MSR 36 Ujawnienia odnośnie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych
- Zmiany do MSR 39 Nowacja (odnowienie) instrumentów pochodnych a kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy Kapitałowej.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia oraz część postanowień MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe. Standard definiuje pojęcie kontroli jako czynnika determinującego czy jednostka powinna zostać objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz zawiera wskazówki pomagające ustalić czy jednostka sprawuje kontrolę czy też nie.

Zastosowanie nowego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników oraz MSR 31 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach. Standard kładzie nacisk na prawa i obowiązki wynikające ze wspólnych umów niezależnie od ich formy prawnej oraz eliminuje niekonsekwencję w raportowaniu poprzez określenie metody rozliczania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

Zastosowanie nowego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach**

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i zawiera wymogi ujawnień informacyjnych na temat zaangażowania w innych jednostkach lub inwestycjach. Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe**

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i wynika przede wszystkim z przeniesienia niektórych postanowień dotychczasowego MSR 27 do nowych MSSF 10 oraz MSSF 11. Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe. Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach**

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnie kontrolowanych jednostkach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych. Zastosowanie nowego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **Zmiany do MSR 32 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych**

Zmiany w MSR 32 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany są reakcją na istniejące niespójności w stosowaniu kryteriów kompensowania istniejących w MSR 32. Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)**

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku i zawierają dodatkowe informacje odnośnie zastosowania MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12, w tym prezentacji danych porównawczych w przypadku pierwszego zastosowania ww. standardów. Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- **Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)**

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 31 października 2012 roku i zawierają inne zasady odnośnie zastosowania MSSF 10 i MSSF 12 w przypadku jednostek o charakterze funduszy inwestycyjnych. Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

- Zmiany do MSR 36 Ujawnienia odnośnie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych

Zmiany zostały opublikowane w dniu 29 maja 2013 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany skutkują modyfikacją zakresu ujawnień w odniesieniu do utraty wartości aktywów niefinansowych, m.in. wymagają ujawnienia wartości odzyskiwalnej aktywa (ośrodka wypracowującego wpływy pieniężne) tylko w okresach, w których ujęto utratę wartości lub jej odwrócenie w odniesieniu do danego aktywa (lub ośrodka). Ponadto, z zmienionego standardu wynika, że wymagany będzie szerszy i bardziej precyzyjny zakres ujawnień w przypadku ustalenia wartości odzyskiwalnej jako wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, a w przypadku ustalenia wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży z wykorzystaniem techniki ustalania wartości bieżącej (zdyskontowane przepływy) konieczne będzie podanie informacji o zastosowanej stopie dyskonta (w przypadku ujęcia utraty wartości lub jej odwrócenia).

Zmiany dostosowują też zakres ujawnień odnośnie wartości odzyskiwalnej niezależnie od tego czy została ona ustalona jako wartość użytkowa czy wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, ponieważ Grupa nie dokonywała w prezentowanym okresie istotnych korekt z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych lub ich odwrócenia.

- Zmiany do MSR 39 Nowacja (odnowienie) instrumentów pochodnych a kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany zostały opublikowane w dniu 27 czerwca 2013 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany umożliwiają kontynuowanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń (pod pewnymi warunkami), w przypadku, gdy instrument pochodny, będący instrumentem zabezpieczającym, jest odnawiany w wyniku regulacji prawnych, a w wyniku zmiany następuje zmiana instytucji rozliczeniowej. Zmiany w MSR 39 są efektem zmian prawnych w wielu krajach, których efektem było obowiązkowe rozliczenie istniejących pozagiełdowych instrumentów pochodnych i ich odnowienie poprzez umowę z centralną instytucją rozliczeniową.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, ponieważ Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę

W celu poprawy czytelności i przejrzystości sprawozdania z przepływów pieniężnych dla użytkowników sprawozdania finansowego, oraz ułatwienia prawidłowej oceny zdolności Grupy do generowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów Grupa dokonała zmiany prezentacyjnej danych zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Grupa wyeliminowała różnice w prezentacji stanu środków pieniężnych na początek i koniec okresu występujące pomiędzy stanem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sprawozdania z CF a stanem środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wynikających z pozycji ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Różnice wynikały z korygowania stanów środków pieniężnych do celów prezentacji w CF o wartość środków pieniężnych dostępnych w ramach kredytów w rachunku bieżącym.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych sporządzonym na dzień 31.12.2014 r. nie występują różnice prezentacyjne, ponieważ Grupa sporządziła sprawozdanie w uzgodnieniu do stanów środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaprezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Grupa dokonała przekształcenia danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Kwoty korekt prezentuje tabela poniżej:

	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
	31.12.2013	Korekty prezentacyjne	31.12.2013
SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH			
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk / (strata) netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	12 766		12 766
II. Korekty razem:	4 801	-57	4 744
1.Zyski (straty) przypadające na udziały niekontrolujące			
2. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności			
3.Amortyzacja	8 591		8 591
4.Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	769	-57	712
5.Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 164		3 164
6.Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej	-432		-432
7.Zmiana stanu rezerw	1 764		1 764
8.Zmiana stanu zapasów	-6 171		-6 171
9.Zmiana stanu należności	-5 112		-5 112
10.Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	23		23
11.Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 601		1 601
12.Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	581		581
13.Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	291		291
14.Inne korekty	-268		-268
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	17 567	-57	17 510
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy	14 141	0	14 141
1.Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	326		326
2.Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0		0
3.Zbycie aktywów finansowych, w tym:	13 815		13 815
a) w jednostkach powiązanych			
- zbycie aktywów finansowych			
- dywidenda i udziały w zyskach			
- spłata udzielonych pożyczek			
- odsetki			
- inne wpływy z aktywów finansowych			
b) w pozostałych jednostkach	13 815		13 815
- zbycie aktywów finansowych	12 808		12 808
- dywidenda i udziały w zyskach			
- spłata udzielonych pożyczek	1 000		1 000
- odsetki	7		7
- inne wpływy z aktywów finansowych			
4.Inne wpływy inwestycyjne			
II. Wydatki	41 837	0	41 837
1.Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	22 854		22 854
2.Nabycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	14 816		14 816
3.Wydatki na aktywa finansowe, w tym:	4 167		4 167
a) w jednostkach powiązanych			
- nabycie aktywów finansowych			
- udzielone pożyczki krótkoterminowe			

d) w pozostałych jednostkach	4 167		4 167
- nabycie aktywów finansowych	55		55
- udzielone pożyczki krótkoterminowe	4 112		4 112
4. Inne wydatki inwestycyjne			
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-27 696	0	-27 696
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy	28 684	0	28 684
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału			
2. Kredyty i pożyczki	27 082		27 082
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych			
4. Inne wpływy finansowe	1 602		1 602
II. Wydatki	15 135	4 237	19 372
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych			
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	1 603		1 603
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku			
4. Spłaty kredytów i pożyczek	6 045	4 237	10 282
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych			
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych			
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	1 300		1 300
8. Odsetki	3 428		3 428
9. Inne wydatki finansowe	2 759		2 759
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	13 549	-4 237	9 312
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	3 420	-4 294	-874
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	3 363	-4 237	-874
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-57	57	0
F. Środki pieniężne na początek okresu	-21 296	-28 737	7 441
G. Środki pieniężne na koniec okresu	-17 876	-24 442	6 566
- o ograniczonej możliwości dysponowania			

Standardy nieobowiązujące (nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 Instrumenty finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpocznie analizę skutków wdrożenia nowego standardu, celem ustalenia jego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w przyszłych okresach.

- **MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts**

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen.

Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **MSSF 15 Przychody z umów z klientami**

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpocznie analizę skutków wdrożenia nowego standardu, celem ustalenia jego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w przyszłych okresach.

- **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2010-2012)**

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w maju 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

Grupa stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2011-2013)**

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do czterech standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w listopadzie 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiana do MSR 19 Plany określonych świadczeń – składki pracowników

Zmiana została opublikowana w dniu 21 listopada 2013 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później. Zmiany doprecyzowują, i w niektórych przypadkach, upraszczają, zasady rachunkowości dla składek pracowników (lub innych stron trzecich) wnoszonych do planów określonych świadczeń.

Grupa zastosuje zmieniony standard w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Interpretacja KIMSF 21 Daniny publiczne**

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 20 maja 2013 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Interpretacja zawiera wskazówki odnośnie tego, w jakich okresach ujmować zobowiązania do zapłaty określonych ciężarów publicznoprawnych (danin).

Grupa zastosuje nową interpretację od daty ustalonej w rozporządzeniu Komisji Europejskiej, przyjmującej interpretację do stosowania w Unii Europejskiej, tj. od 1 stycznia 2015 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach**

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji**

Zmiany w MSSF 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 38 Wartości niematerialne zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne**

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało zastosowania w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

- **Zmiany do MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych**

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem**

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)

W dniu 25 września 2014 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do czterech standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w grudniu 2013 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2016 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień stricte finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszy też projekt zmian do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki.

Zmiany mogą być zastosowane niezwłocznie, a obowiązkowo dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia zmian. Grupa zastosuje zmiany najpóźniej od 1 stycznia 2016 roku, a ich skutkiem może być zmiana zakresu i/lub formy ujawnień prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 Instrumenty finansowe opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku,
- MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku,
- Zmiany do MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014) opublikowane w dniu 25 września 2014 roku,
- Zmiany do MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji.

II. OPIS PRZYJĘTYCH I ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Niektóre dane porównawcze zostały przekształcone w celu uzyskania zgodności z prezentacją bieżącego okresu.

a) JEDNOSTKI ZALEŻNE I ZASADY KONSOLIDACJI

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostkę zależną zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Sprawozdanie finansowe jednostki zależnej sporządzane jest za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

b) UDZIAŁY/AKcje NIEKONTROLUJĄCE ORAZ TRANSAKCJE Z UDZIAŁOWCAMI / AKCJONARIUSZAMI NIEKONTROLUJĄCYMI

Udziały niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Udziały niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, akcjonariuszom spoza grupy kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

(i) wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz

(ii) zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

c) SPÓŁKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe jednostki zależnej Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. kontrolowanej bezpośrednio przez Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. Wszystkie transakcje i salda występujące pomiędzy jednostkami Grupy zostały dla celów konsolidacji wyeliminowane. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

Wyszczególnienie	Udział w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2013	31.12.2014
Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.	Jednostka dominująca	
ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	100,00%

d) SPÓŁKI NIE OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM – NIE WYSTĄPIŁY

e) OPIS ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej spełniające podane poniżej kryteria:

a) możliwość zidentyfikowania – kryterium to jest spełnione gdy:

- wartość niematerialna jest odrębna to znaczy, że może być oddzielona od Grupy i sprzedana, przeniesiona, licencjonowana, wynajęta lub wymieniona zarówno samodzielnie jak i wspólnie z powiązаныmi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązaniami;
- lub
- powstała w wyniku umowy/kontraktu lub innych tytułów prawnych bez względu na to, czy te prawa są transferowane lub oddzielne od jednostki albo innych praw i obowiązków.

b) kontrola - kryterium to jest spełnione gdy Grupa jest uprawniona do uzyskiwania przyszłych korzyści ekonomicznych powstających za przyczyną danego środka i jest w stanie ograniczyć dostęp do tych korzyści osobom trzecim

c) przyszłe korzyści ekonomiczne – mogą występować w postaci przychodów ze sprzedaży bądź w postaci oszczędności kosztów

d) możliwość wiarygodnego ustalenia ceny nabycia lub kosztu wytworzenia

Do wartości niematerialnych w Grupie zalicza się m.in.:

- nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie
- nabyte licencje na nowe technologie produkcji
- koszty zakończonych prac rozwojowych

Składnik wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości .

Po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny składnika wartości niematerialnych i prawnych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady zostaną zastosowane wobec wszystkich składników należących do tej grupy aktywów w Grupie.

Zastosowane roczne stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a/ nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie	50,0 %
b/ nabyte licencje na nowe technologie produkcji	20,0 %
c/ koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3 %

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej do 3.500 zł), są odpisywane w koszty jednorazowo.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty amortyzacji sprzętu laboratoryjnego i aparatury badawczej, materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac badawczo – rozwojowych, których nie da się jasno przyporządkować do etapu prac badawczych czy rozwojowych, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne na dzień bilansowy w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowymi aktywami trwałymi są aktywa materialne, utrzymywane celem wykorzystania w procesie produkcji i dostaw towarów i usług, wynajęcia innym podmiotom lub dla potrzeb administracji. Rzeczowy majątek należy wyłącznie wykazywać w aktywach jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania w przyszłości korzyści ekonomicznych powiązanych z tą pozycją majątku oraz wartość może zostać obliczona w sposób wiarygodny.

Rzeczowymi aktywami trwałymi w Grupie są:

- nieruchomości – w tym grunty, budowle (obiekty inżynierii lądowej i wodnej), budynki, a także będące odrębną własnością lokale, jak spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego i użytkowego,
- maszyny, urządzenia i środki transportowe, inne rzeczy,
- przyjęte do użytkowania ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe, nie stanowiące własności lub współwłasności jednostki, wykorzystywane przez nią na potrzeby związane z działalnością na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, zawartej z właścicielem tych środków spełniające warunki określone w MSR (leasing)

Środki trwałe są ewidencjonowane, zgodnie z klasyfikacją środków trwałych GUS, (KST, KRST).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień początkowego ujęcia według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny rzeczowych aktywów trwałych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady są stosowane wobec całej grupy rzeczowych aktywów trwałych w Grupie.

W modelu przeszacowania wartość bilansowa ustalana jest jako wartość godziwa na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszona o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Grupa ustala wartość bilansową składników rzeczowych aktywów trwałych jako wartość godziwą na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszoną o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, uzyskane w drodze decyzji administracyjnej (otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa) jak również prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie jest ujmowane w ewidencji bilansowej i może podlegać przeszacowaniu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu w przypadku użytkowania bez tytułu prawnego jest ujmowane w ewidencji pozabilansowej (np. trwały zarząd).

Grunty własne / w tym: prawo wieczystego użytkowania gruntu/ nie podlegają umorzeniu.

Środki trwałe są umarzane wg metody liniowej przez określony z góry okres ekonomicznej użyteczności począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Środki trwałe o wartości początkowej poniżej 3.500 zł dla celów bilansowych i podatkowych amortyzowane są jednorazowo w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Zastosowane stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a) Budynki i obiekty inż. lądowej i wodnej (KŚT gr. 1 i 2)	1,5 % - 4,5 %
b) Urządzenia techniczne i maszyny (KŚT gr. 3-6)	4,0 % - 30,0 %
c) Środki transportu (KŚT gr. 7)	6,0 % - 35,0 %
d) Pozostałe środki trwałe (KŚT gr. 8)	6,0 % - 30,0 %

W momencie usunięcia składnika rzeczowych aktywów trwałych z ewidencji bilansowej (np. likwidacja lub zbycie środka trwałego), wartość netto jest wyksięgowywana, a wynik operacji jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

W przypadku środków trwałych, dla których skutek przeszacowania został odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny, w momencie ich usunięcia z ewidencji bilansowej różnicę z przeszacowania przenosi się z kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy.

Wartości końcowe oraz okresy użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są poddawane corocznym przeglądom, analizom i aktualizowane zweryfikowaną stawką amortyzacyjną w następnych okresach sprawozdawczych.

W ramach aktualizacji stawek i okresów użytkowania środków trwałych, na koniec każdego roku obrotowego w Grupie dokonuje się również weryfikacji wartości bilansowych środków trwałych, w celu porównania ich z wartościami rynkowymi. W przypadku nie stwierdzenia znaczących rozbieżności pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą posiadanych rzeczowych aktywów trwałych, przyjmuje się ich wartości bilansowe jako wiarygodne i obowiązujące na dany rok.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W uzasadnionych przypadkach do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych w budowie zalicza się różnice kursowe z wyceny należności i zobowiązań oraz odsetki od zobowiązań finansujących wytworzenie lub nabycie środków trwałych.

Środki trwałe w budowie obejmują w szczególności:

- wydatki na nabycie gruntów,
- roboty i usługi wykonane przez jednostki obce, w tym także zakup środków trwałych w budowie od innych jednostek,
- produkty z własnej działalności gospodarczej wykonane na rzecz środków trwałych w budowie,
- koszty likwidacji nieprzeznaczonych środków trwałych (w tym również ich wartość netto) burzonych w związku ze środkiem trwałym w budowie,
- koszty częściowej likwidacji (rozbiórki, demontażu) obiektów przebudowywanych lub modernizowanych,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe w budowie,
- maszyny i urządzenia przekazane do montażu lub zainstalowania przed oddaniem do eksploatacji, a także maszyny i urządzenia nie wymagające montażu lub zainstalowania,
- odsetki, prowizje i ujemne i dodatnie różnice kursowe od kredytów, pożyczek i zobowiązań za okres realizacji środka trwałego w budowie.

Do kosztów środków trwałych w budowie nie zalicza się odsetek od kredytów inwestycyjnych po zakończeniu budowy, kar i odszkodowań umownych oraz kosztów przetargów, ogłoszeń, zawierania umów, składania zamówień związanych z środkami trwałymi w budowie (obciążają one koszty działalności podstawowej).

Odpisy spowodowane trwałą utratą wartości środków trwałych w budowie ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych. W przypadku ustania przyczyny utworzenia odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości zwiększa się wartość środka trwałego w budowie o odpowiednią część odpisu i odpis podlega zaliczeniu do pozostałych przychodów operacyjnych.

Na dzień bilansowy środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów poniesionych w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty, budynki lub ich części utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z czynszów lub z tytułu wzrostu ich wartości kapitałowej, albo też w obu tych celach łącznie.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się zgodnie z MSR 40 początkowo w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji.

Po początkowym ujęciu Grupa dokonuje wyceny na koniec każdego roku obrotowego według wartości godziwej, a wahania wartości godziwej wykazuje w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w momencie nabycia konkretnej nieruchomości występują wyraźne dowody wskazujące na to, że Grupa nie będzie mogła ustalać jej wartości godziwej z zachowaniem ciągłości tej metody, wówczas do takiej nieruchomości stosuje model ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i kontynuuje jego stosowanie do czasu zbycia danej nieruchomości.

Leasing oraz składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowa leasingowa jest to umowa, na mocy której w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje Grupie prawo do użytkowania danego składnika aktywów przez uzgodniony okres.

W zależności od warunków umowy zawartą umowę klasyfikuje się jako:

- leasing finansowy;
lub
- leasing operacyjny.

Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie spółka Grupy Kapitałowej i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej, z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób, który prowadziłby do zmiany jej klasyfikacji, gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (na przykład zmiany szacowanego ekonomicznego okresu użytkowania bądź wartości końcowej przedmiotu leasingu) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Rozpoczęcie leasingu jest to wcześniejsza z dwóch dat:

- zawarcia umowy leasingowej; lub
- zobowiązania się stron umowy do przestrzegania zasadniczych postanowień umowy leasingowej.

Na ten dzień:

- leasing jest klasyfikowany albo jako leasing operacyjny, albo jako leasing finansowy; oraz
- w przypadku leasingu finansowego następuje określenie kwot, które zostaną wykazane w momencie rozpoczęcia leasingu.

Rozpoczęcie okresu leasingu jest to data, od której leasingobiorcy przysługuje prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Jest to data początkowego ujmowania leasingu (tj. ujęcia aktywów, zobowiązań, przychodów lub kosztów z tytułu leasingu).

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, ujmuje się leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania.

Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych (rat), stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli możliwe jest jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową Grupy. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie Grupy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.

Minimalne opłaty leasingowe (raty) zostają rozdzielone pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są rozliczane na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są księgowane jako koszty w okresach, w których je poniesiono.

Leasing finansowy powoduje naliczanie amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji, a także kosztów finansowych w każdym z okresów obrotowych. Do amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji będących przedmiotem leasingu stosuje się zasady opisane w akapicie *Rzeczowe aktywa trwałe* oraz w akapicie *Wartości niematerialne*. Jeżeli istnieje przy tym wystarczająca pewność, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, to okres przewidywanego używania składnika aktywów jest równy okresowi jego użytkowania. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów należy umorzyć przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Opłatę wstępną leasingową rozlicza się metodą liniową proporcjonalnie do czasu trwania umowy. Jeżeli umowa leasingu u korzystającego, księgowo jest umową leasingu finansowego a podatkowo jest umową leasingu operacyjnego to do podziału opłaty minimalnej (rat leasingowych) na część kapitałową i odsetkową stosuje się metodę uproszczoną. Jest to metoda równomierna (liniowa) określona w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 5 "Leasing, najem i dzierżawa". Część odsetkowa stanowi dla korzystającego koszt finansowy zaś część kapitałowa spłatę zobowiązania wobec finansującego.

Instrumenty finansowe- klasyfikacja

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku, kiedy staje się stroną kontraktu i jest związana jego postanowieniami w zakresie dotyczącym danego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych. Zobowiązania finansowe wycenia się natomiast w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie należą:

- instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward, opcje walutowe i inne struktury opcyjne złożone z w/w transakcji
- pożyczki, należności i depozyty tj. pożyczki udzielone, należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności, lokaty i depozyty zabezpieczające
- długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż jednostki podporządkowane)
- zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe na dzień ujęcia, do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki udzielone i należności własne
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.
- zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują głównie akcje podmiotów notowanych na giełdzie oraz zyski z wyceny pochodnych instrumentów finansowych.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe, w tym należności z tytułu udzielonych pożyczek. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują pozostałe aktywa finansowe niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe papiery wartościowe – w tym akcje, udziały spółek nienotowanych.

Zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do zobowiązań finansowych zalicza się min. instrumenty pochodne, kredyty, pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli dana Spółka z Grupy Kapitałowej posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe. (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w przychodach lub kosztach okresu.

Przez określenie długoterminowe rozumie się aktywa, które nie mają terminu wymagalności, a jeżeli są płatne i wymagalne to termin ten jest dłuższy niż 12 miesięcy od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia lub przekracza normalny cykl operacyjny w spółkach. Aktywa te nie są przeznaczone do sprzedaży według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania, choć mogą być do niej dostępne. Prezentowane są one w sprawozdaniu finansowym jako aktywa finansowe długoterminowe.

Pochodne instrumenty finansowe a rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych w celu wyeliminowania ryzyka kursowego.

Pochodne instrumenty finansowe na moment ujęcia nie są wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, dla których dokumentuje się powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną. W związku z tym wszelkie zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do dalszej sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczone na sprzedaż lub mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy obejmują nabyte w celu zużycia na własne potrzeby materiały, zakupione w celu sprzedaży w stanie nie przetworzonym towary oraz wytworzone lub przetworzone, zdadne do sprzedaży produkty gotowe, a także półprodukty, jak i produkcję w toku.

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Uwzględniając działalność produkcyjną Grupy oraz potrzeby ewidencyjne w ramach głównych grup rodzajowych obrotu magazynowego, ewidencję w zakresie stanu i zmian zapasów stanowiących własność Grupy i zlokalizowanych zarówno w siedzibie Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jak i w wydziałach zamiejscowych Spółek podzielono na następujące grupy:

- materiały techniczne i pozostałe,
- surowce do produkcji,
- półprodukty (półfabrykaty, mlewa i masy formierskie),
- wyroby gotowe,
- towary,
- opakowania.

Metody ewidencji zapasów oraz wyceny rozchodów w poszczególnych kategoriach przedstawia tabela poniżej:

Kategoria zapasu	Cena ewidencyjna	Metoda wycena rozchodów
Materiały, opakowania	Cena nabycia	Cena średnioważona
Surowce	Cena nabycia	Cena średnioważona
Złomy własne (surowce)	Cena stała ewidencyjna	Cena średnioważona
Surowce przetworzone	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Produkcja w toku	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Półfabrykaty	Koszt planowany (normatywny)	Koszt planowany (normatywny)
Produkty gotowe	Koszt planowany (normatywny)	Koszt planowany (normatywny)
Towary	Ceny nabycia	Cena średnioważona

Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów / surowców / towarów rozliczane są na bieżąco w momencie rozchodu materiałów/ surowców / towarów.

Odchylenia pomiędzy kosztami planowanymi a kosztami rzeczywiście poniesionymi są ustalane na koniec każdego okresu sprawozdawczego i podlegają rozliczeniu w koszt wytworzenia sprzedanych produktów gotowych oraz korygują wartość zapasów produktów gotowych i półfabrykatów.

Na dzień bilansowy realizowane, zawarte umowy o usługi, wycenia się w oparciu o metodę „stopnia zaawansowania” usług. Stopień zaawansowania usługi ustala się na podstawie relacji kosztów już poniesionych do planowanych, aktualizowanych bieżąco kosztów wykonania zlecenia. Wysokość robót w toku ustalana jest na podstawie przeprowadzonych inwentaryzacji (spisy z natury) odzwierciedlających aktualny stan prac.

Celem określenia stopnia zaawansowania zlecenia prowadzona jest szczegółowa ewidencja zleceń. Całość produkcji w toku z tytułu realizacji usług odnoszona jest w ciężar kosztów okresu bieżącego.

Przychody z realizowanych zleceń wyceniane są w oparciu o planowane przychody i stopień zaawansowania danego zlecenia. Przychód z wyceny ujmowany jest w przychodach ze sprzedaży danego sprawozdawczego okresu oraz należnościach z tytułu dostaw i usług.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadniona część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizny bezpośredniej oraz koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Pozostałe koszty zalicza się do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów tylko w takim zakresie, w jakim ponosi się je celem doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca.

Nie zalicza się do kosztów wytworzenia kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży produktów, magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba, że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji, a także nieuzasadnionych kosztów wydziałowych (np. kosztów stałych dotyczących utrzymania nie wykorzystanego potencjału produkcyjnego i strat produkcyjnych).

Na koniec każdego okresu obrotowego przeprowadza się analizę wykorzystania mocy produkcyjnych z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań rynkowych, przewidywanego popytu na produkty Grupy, technicznych parametrów posiadanych maszyn i linii produkcyjnych oraz aktualnej produkcji Grupy. Jeśli przeprowadzona analiza wskazuje, iż posiadane moce produkcyjne nie są w pełni wykorzystane koszty niewykorzystanego potencjału produkcyjnego są ujmowane, jako koszt okresu.

Zapasy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazuje się w wartości netto, to jest po pomniejszeniu o utworzone na nie odpisy aktualizujące.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ich ceny sprzedaży. Brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów może także wynikać ze wzrostu szacowanych kosztów przygotowania sprzedaży lub szacowanych kosztów niezbędnych do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W takiej sytuacji dokonuje się odpisów aktualizujących do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Wówczas odpisanie wartości odbywa się na zasadzie odpisów indywidualnych.

Dopuszcza się dokonywanie zbiorczych odpisów - dla grup zapasów w przypadku zapasów związanych z tą samą linią produkcyjną, posiadających podobne przeznaczenie.

Wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji zapasów nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Standardowe podejście do urealnienia wyceny zapasów (poza pojedynczymi analizami jak wyżej) polega na dokonaniu oceny zapasów we wszystkich asortymentach w oparciu o analizę ich czasu zalegania (czyli w oparciu o tzw. Raporty z wiekowania), gdzie w wyniku analizy i weryfikacji dokonuje się odpisów aktualizujących w następujący sposób:

- zapasy nie wykazujące obrotu od 1 do 2 lat – 50% wartości bilansowej,
- zapasy nie wykazujące obrotu powyżej 2 lat – 100% wartości bilansowej.

Dodatkowo podczas analizy struktury wiekowej w każdej grupie zapasów, w odniesieniu do pozycji istotnych nie wykazujących obrotu dokonuje się merytorycznej ich analizy pod kątem konieczności magazynowania wybranych pozycji jako strategiczne lub też możliwości ich zużycia czy sprzedaży w najbliższej przyszłości. W przypadkach uzasadnionych, odpisów aktualizujących nie dokonuje się (tj. jeżeli brak obrotu w dłuższym czasie nie jest równoznaczny z utratą wartości czy przydatności zapasu)

Odpisy aktualizujące /w tym: ostrożna wycena/ prezentowane są w działalności operacyjnej w pozostałych kosztach (utworzone), natomiast rozwiązane - w pozostałych przychodach.

Należności i zobowiązania

W Grupie ujmuje się należności i zobowiązania z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe.

Do należności krótkoterminowych kwalifikuje się wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności, oraz wszystkie pozostałe tytuły wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, nie będące aktywami finansowymi, a także z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy nie wykraczające poza normalny cykl operacyjny. Należności krótkoterminowe obejmują również bieżącą część należności długoterminowych.

Należności długoterminowe, to należności z innych tytułów aniżeli należności z tytułu dostaw i usług, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego, a więc w roku przyszłym i później, a także z tytułu dostaw i usług wykraczających poza normalny cykl operacyjny.

Pożyczki i należności długoterminowe są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami. W Grupie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Skutki wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty, to jest z uwzględnieniem należnych odsetek. Odsetki naliczane i księgowane są na dobro przychodów finansowych. Na całą kwotę niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności tworzony jest odpis aktualizacyjny w ciężar kosztów finansowych.

Oszacowanie odpisów na należności wątpliwe następuje, gdy uzyskanie pełnej kwoty należności przestaje być prawdopodobne, na podstawie analizy sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika oraz na podstawie struktur wiekowych sald należności. Po upływie 6 miesięcy od daty wymagalności płatności za sprzedane wyroby i braku wpływu należności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 50 % wątpliwej należności, a po upływie 1 roku 100% należności. Odpisów aktualizujących należności dokonuje się również w sytuacji powzięcia informacji o zagrożeniu zapłaty za dany towar w wysokości 100% wątpliwej należności.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie netto, to jest pomniejszone o utworzone odpisy aktualizacyjne w związku z ryzykiem ich nieściągalności.

Utworzone odpisy aktualizujące należności w rachunku zysków i strat prezentowane są w pozostałych kosztach w działalności operacyjnej.

Pod pojęciem zobowiązania rozumie się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów w Grupie.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług w normalnym cyklu produkcyjnym, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania lub ich część, w stosunku do której termin wymagalności przypada co najmniej po upływie roku licząc od dnia bilansowego.

W pozycji tej wykazuje się również długoterminową część kredytów bankowych i pożyczek, a także z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy wykraczające poza normalny cykl operacyjny. Podział kredytu i pożyczki na część długo i krótkoterminową następuje na zasadach opisanych wyżej.

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek wycenia się w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w cenie nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. W następnych okresach, kredyty i pożyczki są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się wszystkie koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczaniu zobowiązania. Skutki wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tzn. że do zobowiązań, których termin wymagalności już minął dolicza się odsetki za zwłokę w zapłacie.

Zobowiązania i należności długo i krótkoterminowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, co oznacza, iż na dzień bilansowy należności i zobowiązania wycenione zostaną według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Dodatkowo i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych korygują odpowiednio pozostałe koszty lub przychody dot. działalności operacyjnej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty obejmują: środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty i krótkoterminowe papiery wartościowe z terminem zapadalności do 3-ech miesięcy

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna obejmuje doliczone lub ewentualnie potrącone przez bank odsetki.

Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Wpływ i rozchód walut na dewizowym rachunku bankowym wycenia się wg kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wpływy (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie obcej jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu natychmiastowego kursu zamknięcia tj. według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów - krótko- i długoterminowe

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują wydatki dotyczące miesięcy następujących po okresie objętym sprawozdaniem finansowym, wycenione w wysokości faktycznie poniesionej /min. ubezpieczenia majątkowe i osobowe, gwarancje ubezpieczeniowe, koszty prac rozwojowych do momentu przyjęcia na wartości niematerialne i prawne, prenumeraty i inne wydatki dot. przyszłych okresów/, które da się jednoznacznie określić i przyporządkować do tych okresów. Wydatki te – z wyłączeniem ubezpieczeń i kosztów prac rozwojowych oraz innych, o wartościach istotnych - są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Grupy, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są na dzień bilansowy w rozliczeniach międzyokresowych długoterminowych.

Wydatki o wartościach istotnych - są rozliczane proporcjonalnie do okresu czasu którego dotyczą, natomiast pozostałe są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Kapitały własne

Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa, statutu.

Kapitał własny obejmuje kapitał podstawowy (akcyjny), kapitał zapasowy i rezerwy, zysk (strata) netto danego okresu i niepodzielony wynik z lat ubiegłych.

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Handlowym. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd. Do czasu zarejestrowania zmiany, kwoty wniesione przez akcjonariuszy powinny być wykazywane jako rozrachunki.

Kapitał podstawowy (akcyjny) może być obniżony poprzez umorzenie akcji, tak jak przewidują to Statuty spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Wycena kapitału podstawowego w pasywach bilansu następuje w wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji. Pozostała część kosztów emisji zaliczana jest do kosztów finansowych.

Kapitał zapasowy (w momencie zastosowania MSR) powiększony jest także o aktualizację wyceny rzeczowych aktywów trwałych, będącego skutkiem przeszacowania środków trwałych na mocy odrębnych ustaw.

Zmniejszenia i zwiększenia kapitału zapasowego następują na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia, z wyjątkiem ruchu na kapitale z aktualizacji wyceny, który zostaje potwierdzony uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy po fakcie.

Udziały lub akcje własne wyceniane są w cenie nabycia i wykazywane w kwocie ujemnej w kapitale własnym.

Kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny tworzony jest w związku z wyceną instrumentów finansowych, oraz wyceną majątku spółek do wartości godziwej.

Zyski i straty aktuarialne - Grupa zgodnie z MSR 19 dokonuje wyceny rezerw na świadczenia pracownicze poprzez licencjonowanego aktuarium, który wycenia nie tylko wartość tych rezerw na dany dzień bilansowy, ale dokonuje także wyceny poszczególnych składowych, które w oparciu o przyjęte założenia i dane wejściowe wpływają na zmianę wartości rezerw na świadczenia pracownicze pomiędzy danymi datami bilansowymi.

Jednym z elementów składowych wyceny rezerw na świadczenia pracownicze są zyski i straty aktuarialne.

Zgodnie z MSR 19 zyski i straty aktuarialne to wszelkie zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, wynikające ze:

- skutków zmian założeń aktuarialnych,
- korekt założeń aktuarialnych ex post (skutków różnic pomiędzy poprzednimi założeniami aktuarialnymi a tym, co faktycznie nastąpiło).

Zyski i straty aktuarialne to pozycja w kapitale, na którą składają się:

- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające ze zmiany założeń demograficznych (w tym ze zmiany założeń dotyczących: rotacji pracowników, przechodzenia na rentę inwalidzką, wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, umieralności pracowników),
- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające ze zmiany założeń finansowych (w tym ze zmiany założeń dotyczących: stopy dyskontowej, wzrostu wynagrodzeń w Spółce),
- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające z różnic pomiędzy rzeczywistą realizacją założeń w danym okresie (w okresie wyznaczonym przez obecną i poprzednią datę bilansową) a założeniami aktuarialnymi przyjętymi do wyceny rezerw na poprzednią datę bilansową.

Zyski i straty aktuarialne wyceniane przez spółki wchodzące w skład Grupy, związane są ze świadczeniami po okresie zatrudnienia takimi jak - odprawy emerytalne i rentowe, dlatego zgodnie z MSR 19 Grupa prezentuje je w innych całkowitych dochodach, czyli wpływają one bezpośrednio na kapitał własny i są prezentowane w odrębnej pozycji kapitałów własnych.

Rezerwy na zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Rezerwę tworzy się, gdy:

- na Grupie ciąży obowiązek /prawny lub zwyczajowy/ wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku

Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

Wysokość rezerw powinna być jak najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy, czyli:

- kwotą, jaką zgodnie z racjonalnymi przesłankami spółka zapłaciłaby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub,
- kwotą, jaką zapłaciłaby na rzecz strony trzeciej w zamian za przejęcie na siebie obowiązku w tym samym terminie.

Rezerwę wycenia się uwzględniając ryzyko i niepewność - niepewność jednak nie usprawiedliwia tworzenia nadmiernych rezerw, ani celowego zawyżania zobowiązań, dyskontując rezerwy – jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, uwzględniając zdarzenia przyszłe, takie jak zmiany prawne i zmiany technologiczne, jeśli dysponuje się wystarczającymi dowodami na to, że zmiany takie nastąpią, nie uwzględniając zysków z przypuszczalnych likwidacji aktywów, nawet, jeśli przypuszczalna likwidacja jest blisko związana ze zdarzeniem, które jest przyczyną powstania rezerwy.

Rezerwy tworzone są na poniższe tytuły:

- udzielone gwarancje i poręczenia,
- naprawy gwarancyjne
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- odprawy emerytalno-rentowe,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją
- inne przyszłe zobowiązania, mogące istotnie wpłynąć na sytuację Grupy w przyszłym okresie.

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się min.:

- koszty nie wykorzystanych urlopów wraz ze składkami ZUS,
- rezerwy na nie wypłacone premie dla pracowników, prokurentów i członków zarządu,
- rezerwa na przyszłe koszty finansowe
- rezerwa na koszty celem zachowania współmierności przychodów i kosztów,
- inne przyszłe zobowiązania, w tym: min: prowizje od sprzedanych produktów, koszty audytu, opłaty licencyjne i produktowe,

Rozliczenia międzyokresowe bierne wykazuje się w pozycji Sprawozdania z sytuacji finansowej – Rezerwy na zobowiązania.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zgodnie z MSR nr 19 rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują :

- rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, szacowane przez aktuariusza raz w roku lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej
- inne rezerwy np. na nagrody dla pracowników i premie, szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej

Pracownicy Grupy Kapitałowej mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych, które są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania w poszczególnej Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej. Wysokość świadczeń zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy.

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia Grupa dzieli wg następujących kategorii:

- koszty zatrudnienia,
- wartość netto odsetek (czyli wartość pieniądza w czasie) od niedoborów/nadwyżek zdefiniowanych świadczeń,
- przeszacowanie, zawierające zmiany wartości godziwej aktywów programu, wynikające z innych czynników niż wartość pieniądza w czasie oraz zyski lub straty aktuarialne na zobowiązania.

Zyski i straty aktuarialne Grupa rozpoznaje w innych całkowitych dochodach, natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki, ujmuje w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe prezentowane są w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy.

Na dzień bilansowy (30.06. oraz 31.12) dokonuje się weryfikacji niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych i w oparciu o bieżącą wiedzę (na dzień sporządzania Sprawozdania Finansowego) dokonuje się wyliczenia wartości rezerwy przyjmując ilość niewykorzystanych dni urlopowych oraz wynagrodzenie. Wysokość rezerwy obliczana jest przez Dział właściwy do wyceny świadczeń pracowniczych.

Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w zysku lub stracie, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego i wykazywane jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej zostanie zapłacone. Dochód do opodatkowania (strata podatkowa) to dochód (strata) za dany okres, ustalony zgodnie z zasadami ustanowionymi przez władze podatkowe, na podstawie których podatek dochodowy podlega zapłacie (zwrotowi). Obciążenie podatkowe jest to łączna kwota bieżącego i odroczonego podatku, uwzględniona przy ustalaniu zysku lub straty za dany okres.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych oraz strat podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

W odniesieniu do przejściowych różnic między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów trwałych a ich wartością podatkową Grupa ustala aktywa i rezerwę z tytułu podatku odroczonego, która jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym „per saldo”.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Rezerwa na podatek odroczony jak również aktywowany podatek dochodowy muszą być analizowane i rozliczane w okresach miesięcznych w oparciu o tytuły, na podstawie których zostały utworzone.

Podatek odroczony jest wykazywany w rachunku zysków i strat w pozycji „Podatek dochodowy”, za wyjątkiem podatku odroczonego dotyczącego pozycji ujętych w kapitale własnym. Podatek odroczony dotyczący pozycji, które w danym okresie zwiększyły lub zmniejszyły bezpośrednio kapitał własny ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Podatek odroczony dotyczący pozycji, które w danym okresie zwiększyły lub zmniejszyły bezpośrednio kapitał własny ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych (zaliczki na poczet dostaw)
- dostawy zafakturowane kontrahentom zagranicznym /eksport i WDT/, które jeszcze nie zostały dostarczone do miejsca przeznaczenia i na dzień bilansowy nie przekazano odbiorcy prawa własności m.in. z uwagi na zawarte w kontrakcie warunki dostawy na bazie INCOTERMS
- dotacje rządowe dotyczące składnika aktywów, otrzymane w formie pieniężnej do rozliczenia w przyszłości (z odnośnymi kosztami), które stopniowo drogą równych odpisów rocznych, będzie odnosić się do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do szacowanego okresu użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.

Zasady ewidencji przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty ujmowane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że poszczególne spółki uzyskają korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

W Grupie przychody ujmuje się, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów,
- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione, oraz te, które zostaną poniesione przez daną Spółkę w związku z transakcją można wycenić w wiarygodny sposób.

Ocena tego, kiedy Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści związane z własnością, wymaga zbadania okoliczności towarzyszących transakcji. W większości przypadków przekazanie ryzyka i korzyści zbiega się z przekazaniem mu tytułu prawnego lub fizycznym przekazaniem dóbr.

Jeżeli na Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej nadal ciąży znaczące ryzyko związane z własnością, transakcja nie ma charakteru sprzedaży i nie można ująć przychodów.

Przychody z tytułu odsetek, dywidend, tantiemów ujmuje się w oparciu o następujące zasady:

- odsetki ujmuje się sukcesywnie w miarę upływu czasu z uwzględnieniem efektywnej rentowności osiągniętej z tytułu użytkowania aktywów,

- tantiemy ujmuje się w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosownej umowy oraz
- dywidendy ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

W Grupie ewidencjonuje się koszty w układzie rodzajowym, funkcjonalnym i kalkulacyjnym wg modelu rachunku kosztów pełnych.

Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje koszty bezpośrednio z nimi związane oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich, co szczegółowo przedstawiono poniżej.

Koszty bezpośrednio obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uznaje się przeciętną, zgodną z oczekiwanymi w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowych remontów. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągnięty przy sprzedaży, a w przypadku produkcji w toku – także z uwzględnieniem stopnia jego przetworzenia.

Cześć stałych pośrednich kosztów produkcji, która nie odpowiada poziomowi kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych stanowi koszt okresu, w którym została poniesiona.

Przychody i koszty dotyczące tej samej transakcji ujmowane są równoległe - zasada współmierności.

Koszty, w tym gwarancje i inne koszty, które będą ponoszone po dostarczeniu towarów, można wycenić w wiarygodny sposób, jeżeli zostały spełnione inne warunki ujmowania przychodów. Nie można natomiast ujmować przychodów, jeżeli nie jest możliwa wiarygodna wycena kosztów. W takim przypadku kwoty zapłaty już otrzymane ze sprzedaży towarów ujmuje się jako zobowiązanie.

Przychody z tytułu odsetek, dywidend, tantiem ujmuje się w oparciu o następujące zasady:

- odsetki ujmuje się sukcesywnie w miarę upływu czasu z uwzględnieniem efektywnej rentowności osiągniętej z tytułu użytkowania aktywów,
- tantiemy ujmuje się w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosownej umowy oraz
- dywidendy ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

Transakcje w walutach obcych

Waluta obca jest walutą inną niż waluta funkcjonalna w Grupie. Transakcja w walucie obcej jest transakcją, która jest wyrażona lub wymaga uregulowania w walucie obcej, dotyczy to m.in. transakcji mających miejsce wówczas, gdy Grupa:

- nabywa lub sprzedaje produkty, towary lub usługi, których cena została wyrażona w walucie obcej,
- zaciąga lub udziela pożyczek, które są płatne lub należne w walucie obcej lub,
- w inny sposób nabywa lub zbywa aktywa lub też zaciąga lub reguluje zobowiązania wyrażone w walucie obcej.

Na dzień początkowego ujęcia transakcje w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną z zastosowaniem kursu wymiany obowiązującego na dzień zawarcia transakcji tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień.

Transakcje przeprowadzone w walutach obcych w momencie rozliczenia przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem;

- w przypadku uregulowania należności lub zobowiązań drogą ich kompensaty – według kursu przyjmowanego do wyceny wpływów i rozchodów z dnia kompensaty tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia kompensaty.
- w pozostałych przypadkach - wyżej nie wymienionych (dla których nie da się ustalić kursu faktycznie zastosowanego do rozliczenia) - wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień realizacji transakcji.

Środki pieniężne w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych na kontach syntetycznych w wartości nominalnej, przeliczonej na złote polskie według średniego ustalonego dla danej waluty obcej (odrębnie dla każdej waluty) przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wypływ (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”. Metoda ta wyznacza kolejność do wyceny i ustalenia różnic kursowych zrealizowanych na rachunku walutowym.

Powyższe zasady wyceny dla transakcji wyrażonych w walutach obcych na walutę PLN są stosowane dla celów podatku dochodowego od osób prawnych jako podstawa do ustalenia dodatnich i ujemnych różnic kursowych (będących wynikiem zmiany kursu między dniem zawarcia transakcji a jej rozliczeniem) i są zgodne z wymogami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 15a Ustawy o PDOP)

Pozycje pieniężne tj. pozycje, które zostaną rozliczone poprzez przekazanie środków pieniężnych (np. waluty, należności i zobowiązania handlowe, rezerwy na przyszłe zobowiązania przypadające do otrzymania lub do zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty), wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej i przeliczonego na PLN wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji, przeliczane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, którym jest kurs średni NBP z dnia bilansowego.

Niepieniężne pozycje bilansowe (w tym: zaliczki na towary i usługi, zapasy, wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe oraz rezerwy, które mają być rozliczone w postaci aktywów niepieniężnych) ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia przeprowadzenia transakcji (tj. kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji).

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty kursowe (różnice kursowe) powstałe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie (tj. w przychodach i kosztach) w okresie, w którym powstały, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto Grupy za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zasady prezentacji sprawozdań z uwzględnieniem segmentów działalności

Segmenty działalności

Segment działalności jest to dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Grupy zajmujący się produkcją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności Grupy. Działalność Grupy koncentruje się na jednym segmencie branżowym jakim jest produkcja materiałów ogniotrwałych. Uzupełniającym segmentem sprawozdawczym dla Grupy jest segment geograficzny określany na podstawie lokalizacji rynków zbytu.

Wydzielone zostały dwa segmenty:

- działalność krajowa (Polska)
- działalność zagraniczna

Przychody segmentu

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami Grupy, które są wykazywane w rachunku zysków i strat Grupy i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu.

Do przychodów segmentu nie zalicza się:

- a) zysków nadzwyczajnych,
- b) przychodów finansowych
- c) pozostałych przychodów operacyjnych

Koszty segmentu

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- a) strat nadzwyczajnych,
- b) kosztów finansowych,
- c) pozostałych kosztów operacyjnych,
- d) obciążeń z tytułu podatku dochodowego,
- e) kosztów, które dotyczą Grupy jako całości.

Wynik segmentu

Wynik segmentu jest różnicą między przychodami segmentu a kosztami segmentu.

Aktywa segmentu

Aktywa segmentu są aktywami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu.

Pasywa segmentu

Pasywa segmentu są pasywami operacyjnymi powstałymi w wyniku działalności operacyjnej segmentu, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu.

Definicje przychodów, kosztów, aktywów i pasywów segmentu dotyczą kwot tych pozycji bilansowych, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwot takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki. Grupa odwołuje się do swego wewnętrznego systemu sprawozdawczości finansowej jako punktu wyjścia do określenia, które pozycje mogą być bezpośrednio przyporządkowane lub przypisane do segmentów w oparciu o rozsądne podstawy. Oznacza to, że przyjmuje się założenie, iż kwoty wyodrębnione w segmentach dla potrzeb wewnętrznej sprawozdawczości finansowej dają się bezpośrednio przyporządkować lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do segmentów.

Z uwagi na to, że Grupa w oparciu o sprawozdawczość wewnętrzną wyodrębniła jeden segment branżowy, którego przychody i koszty oraz wynik, także aktywa i pasywa są równoważne z wartościami ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, nie ma potrzeby dokonywania odrębnej prezentacji segmentu branżowego w ujęciu innym niż wynika to ze skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej.

Grupa dokonuje odrębnej prezentacji danych dla segmentu geograficznego dla tych pozycji sprawozdawczych, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwot takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

III. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI I SPOSOBU SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, DOKONANYCH W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO ROKU OBROTOWEGO, ICH PRZYCZYNY, TYTUŁY ORAZ WPŁYW WYWOŁANYCH TYM SKUTKÓW FINANSOWYCH NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ I FINANSOWĄ, PŁYNNOŚĆ ORAZ WYNIK FINANSOWY

W 2014 roku Grupa nie wprowadziła istotnych zmian w przyjętych zasadach rachunkowości, poza zmianą prezentacji przychodów z usług powiązanych z dostawą produktów, gdy zrozumienie skutków handlowych nie byłoby możliwe bez odniesienia się do grupy transakcji jako do całości. Wówczas Grupa prezentuje transakcje łącznie.

Podobna prezentacja jest stosowana w przypadku, gdy przychody ze sprzedaży usług związanych ze sprzedażą produktów powstałe w efekcie jednej transakcji mają charakter incydentalny w stosunku do przychodów ze sprzedaży produktów. Rozpoznawane są wówczas w momencie sprzedaży produktów w korespondencji z pozostałymi należnościami.

IV. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

V. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

a) Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

W okresie sprawozdawczym w Grupie nie wystąpiły transakcje, dla których taka ocena i osąd miałyby istotne znaczenie wymagające ujawnienia wpływu na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła na dzień bilansowy testy na utratę wartości aktywów, w tym min. środków trwałych i zapasów.

W obszarze środków trwałych wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. W wyniku oszacowania przeprowadzonego na 31.12.2014 r. nie wymagana była korekta z tyt. utraty wartości środków trwałych.

W obszarze zapasów - w wyniku przeprowadzonych prac i analiz na 31.12.2014 ustalono, że zapasy wymagają dokonania odpisów z tyt. utraty wartości w takim zakresie, w jakim wybrane asortymenty utraciły swoją wartość na skutek zmiany wymagań klientów i uwarunkowań rynkowych. Na oszacowaną wysokość możliwej utraty wartości utworzone zostały odpisy aktualizujące.

Kolejna kompletna weryfikacja pod kątem utraty wartości aktywów zostanie przeprowadzona w kolejnym okresie sprawozdawczym. Wyniki tej weryfikacji trudno jest oszacować, jednakże może ona wykazać konieczność rozpoznania dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości, które mogą w sposób istotny wpłynąć na wyniki finansowe przyszłych okresów sprawozdawczych.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym: rezerwa na odprawy emerytalno – rentowe zostały oszacowane za pomocą metody aktuarialnej, przez licencjonowanego aktuarium. Wycena dokonywana jest raz w roku na końcu roku obrotowego, a w ciągu roku - przy znaczących zmianach w zatrudnieniu. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku oraz istotne zmiany w zatrudnieniu mogą spowodować zmiany w wys. utworzonej rezerwy.

Pozostałe rezerwy na przyszłe koszty Grupa szacuje w oparciu o zawarte kontrakty/umowy. Wielkości rezerw są więc oparte na zapisach umownych, z których da się przewidzieć przyszłe zobowiązania. Poziom szacowanych kosztów może jednak odbiegać od możliwych do poniesienia kosztów, z uwagi na trudne do przewidzenia zdarzenia związane z realizacją kontraktów.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe. (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie na 31.12.2014 r. należą:

- 1) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward oraz transakcje IRS,
- 2) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 3) długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),
- 4) zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług, zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji i pozostałe zobowiązania.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Szczegółowe informacje dot. kategorii instrumentów finansowych, oraz ich wpływu na przychody i koszty zostały przedstawione w Notach nr 5 i nr 37 stanowiących integralną część niniejszego Raportu.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych

Dla nieruchomości inwestycyjnych po początkowym ujęciu Grupa przyjęła model wyceny w wartości godziwej.

Na koniec każdego roku obrotowego Grupa jest zobowiązana dokonywać wyceny tych aktywów według wartości godziwej, co oznacza, że w przypadku wystąpienia istotnych różnic pomiędzy wartością rynkową ustaloną przez niezależnego rzeczoznawcę a wartością ujętą w sprawozdaniu finansowym, skutki tej wyceny należy ująć w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy 31.12.2014 r. na podstawie opinii niezależnego rzeczoznawcy dotyczącej wyceny nieruchomości inwestycyjnych, Grupa nie była zobowiązana do dokonania korekty przyjętych wartości, które należałoby ująć jako koszty /przychody okresu, ponieważ wartość przyjęta w księgach jako wartość godziwa, wg opinii niezależnego rzeczoznawcy odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy.

Ujmowanie przychodów

W Grupie stosuje się metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Spółki w Grupie szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Stopień zaawansowania usługi ustala się na podstawie relacji kosztów już poniesionych do planowanych, aktualizowanych bieżąco kosztów wykonania zlecenia. Na podstawie tak obliczonego stopnia zaawansowania oblicza się przychód realizowanego zlecenia w oparciu o planowane przychody zgodnie z budżetem zlecenia.

Przychód z wyceny ujmowany jest w przychodach ze sprzedaży danego okresu sprawozdawczego oraz w należnościach z tytułu dostaw i usług.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółki z Grupy Kapitałowej corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

VI. OPIS POZYCJI WPŁYWAJĄCYCH NA AKTYWA, PASYWA, KAPITAŁ, WYNIK FINANSOWY NETTO ORAZ PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, KTÓRE SĄ NIETYPOWE ZE WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, WIELKOŚĆ LUB WYWIERANY WPŁYW

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły pozycje wpływające na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych, które byłyby nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Istotne dane oraz ujawnienia do pozycji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej są zaprezentowane w notach objaśniających niniejszego raportu jako **DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**.

VII. OPIS KOREKTY BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

VIII. DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A.

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy prezentują się następująco:

Wyszczególnienie	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Działalność kontynuowana		
Sprzedaż towarów i materiałów	4 665	10 072
Sprzedaż produktów	203 761	197 994
Sprzedaż usług	14 918	9 618
SUMA przychodów ze sprzedaży	223 344	217 684
Pozostałe przychody operacyjne	5 055	5 261
Przychody finansowe	997	2 454
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	229 396	225 399
Przychody z działalności zaniechanej		
SUMA przychodów ogółem	229 396	225 399

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

Nota 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Ogólne informacje o segmentach operacyjnych:

a) Czynniki przyjęte do określania segmentów sprawozdawczych Grupy, z uwzględnieniem informacji, czy segmenty podlegały łączeniu oraz podstawę na jakiej opiera wycenę ujawnionych kwot:

Podstawowym czynnikiem przyjętym do określenia segmentów sprawozdawczych Grupy jest udział w przychodach ze sprzedaży wygenerowanych przez spółki Grupy Kapitałowej. W okresie sprawozdawczym w Grupie sprzedaż w segmencie wyrobów ogniotrwałych stanowiła ponad 95% przychodów ze sprzedaży ogółem.

W tym okresie, jak i w okresie porównywalnym segmenty nie podlegały łączeniu. Wycena ujawnionych kwot w Grupie Kapitałowej oparta jest o dane wynikające ze sprawozdań finansowych poszczególnych spółek w Grupie.

b) Rodzaj produktów i usług, z tytułu których każdy segment sprawozdawczy osiąga swoje przychody:

Działalność gospodarcza Grupy Kapitałowej prowadzona jest obecnie w jednym segmencie, tj. *wyrobów ogniotrwałych (segment ten obejmuje produkty Zakładów Magnezytowych „Ropczyce” S.A. oraz ZM SERVICE Sp. z o.o.)*. Przychody segmentu wyrobów ogniotrwałych obejmują sprzedaż:

- ✓ wyrobów formowanych wypalanych,
- ✓ wyrobów formowanych niewypalanych,
- ✓ wyrobów nieformowanych,
- ✓ wyrobów złożonych,
- ✓ usług przemysłowych,
- ✓ pozostałe przychody.

Z uwagi na to, że Grupa w oparciu o sprawozdawczość wewnętrzną wyodrębniła jeden segment branżowy którym jest „produkcja materiałów ogniotrwałych”, stąd przychody i koszty segmentu oraz wynik, także aktywa i pasywa segmentu są równoważne z wartościami ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy. Tym samym nie zachodzi potrzeba dokonywania odrębnej prezentacji segmentu branżowego w ujęciu innym niż wynika to ze skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej.

Odrębnej prezentacji danych dokonuje się dla segmentu geograficznego, gdzie prezentuje się te pozycje sprawozdawcze, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwot takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

Informacje dotyczące segmentów działalności w ujęciu geograficznym dla Grupy Kapitałowej za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2014 roku zostały zamieszczone w tabelach poniżej:

Segmenty geograficzne za okres 01.01.2013 - 31.12.2013

Wyszczególnienie	<i>Polska</i>	łącznie pozostałe kraje
Sprzedaż klientom zewnętrznym	109 911	113 433
Aktywa trwałe, inne niż instrumenty finansowe		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		
Prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych		

Segmenty geograficzne za okres 01.01.2014 - 31.12.2014

Wyszczególnienie	<i>Polska</i>	łącznie pozostałe kraje
Sprzedaż klientom zewnętrznym	121 640	96 044
Aktywa trwałe, inne niż instrumenty finansowe		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		
Prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych		

Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna

	01.01.2013 - 31.12.2013		01.01.2014 - 31.12.2014	
	w tys. PLN	w %	w tys. PLN	w %
Kraj	109 911	49,21%	121 640	55,88%
Eksport	113 433	50,79%	96 044	44,12%
Razem	223 344	100,00%	217 684	100,00%

Nota 3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Wyszczególnienie	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Amortyzacja	8 591	10 246
Zużycie materiałów i energii	136 708	130 596
Usługi obce	33 765	24 310
Podatki i opłaty	3 468	3 667
Wynagrodzenia	25 109	25 390
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 011	5 888
Pozostałe koszty rodzajowe	1 399	1 572
Rezerwy gwarancyjne		
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	215 051	201 669
Zmiana stanu produktów	-3 439	-2 038
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-8 287	-9 023
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-18 239	-14 231
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-12 544	-12 662
Koszty projektów badawczych	-2 295	-1 880
Koszt wytworzenia sprzedanych towarów i materiałów	3 957	10 158
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	174 204	171 993

Koszty zatrudnienia	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Koszty wynagrodzeń	25 109	25 390
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 011	5 888
Razem:	31 120	31 278

Nota 4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY

Pozostałe przychody	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk ze zbycia majątku trwałego	10	13
Rozwiązanie rezerwy gwarancyjnej	452	1 056
Rozwiązanie rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe	113	218
Rozwiązanie rezerwy na niewykorzystane urlopy	7	58
Rozwiązanie ostrożnej wyceny wyrobów gotowych	136	150
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wyroby gotowe	458	464
Rozwiązanie odpisu aktualizującego półfabrykaty	59	105
Rozwiązanie odpisu aktualizującego materiały	5	6
Rozwiązanie odpisu aktualizującego towary	24	0
Rozwiązanie odpisu aktualizującego środki trwałe w budowie		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności główne	9	713
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności inne	1	740
Przychody z tytułu odszkodowań	219	86
Dotacje	445	797
Przychody z tytułu ujawnienia środków trwałych	51	0
Przychody z tytułu zasądzonych naprawienia szkody	39	31
Przychodu z tytułu rozliczenia należności z lat ubiegłych		
Przychody z tytułu zwróconych kosztów sądowych		
Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych		768
Przychody z tytułu cesji wierzytelności	2 196	0
Zyski z tytułu różnic kursowych dot.działaln. operacyjnej	577	2
Zyski z tytułu nadpłaconych składek ZUS		12
Korekta rezerwy z lat ubiegłych dot. środków trwałych	166	0
Przychody z tytułu korekty VAT - ulga na złe długi	67	26
Pozostałe	21	16
Razem	5 055	5 261

Pozostałe koszty	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Strata ze zbycia majątku trwałego	100	0
Utworzenie rezerwy gwarancyjnej	1 008	1 353
Utworzenie rezerwy na odpisy emerytalno-rentowe	91	138
Utworzenie rezerwy na reklamacje wyrobów		
Utworzenie odpisu aktualizującego wyroby gotowe	464	451
Ostrożna wycena wyrobów gotowych	150	163
Utworzenie odpisu aktualizującego półfabrykaty	105	93
Utworzenie odpisu aktualizującego materiały		
Utworzenie odpisu aktualizującego towary		
Utworzenie odpisu aktualizującego należności główne	531	1 044
Utworzenie odpisu aktualizującego należności inne		200
Koszty szkód w składnikach majątku	38	48
Koszty reklamacji wyrobów	58	453
Koszty złomowania półfabrykatów, wyrobów gotowych		
Darowizny	57	28
Składki nieobowiązkowe na rzecz organizacji społecznych	74	69
Straty z tytułu różnic kursowych dot. działalności operacyjnej		449
Koszty postępowania sądowego		323
Koszty związane z utrzymaniem nieruchomości inwestycyjnych		676
Koszty opłat i prowizji dot. cesji wierzytelności	138	88
Koszty z tytułu korekty VAT	26	
Pozostałe	15	39
Razem	2 855	5 615

Odpisy aktualizujące wartość aktywów – utworzone w okresie

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Aktywa finansowe		
Należności handlowe oraz pozostałe należności	629	1 320
Zapasy	569	544
Rzeczowe aktywa trwałe		
Razem	1 198	1 864

Nota 5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	590	673
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Zyski z tyt. różnic kursowych od środków pieniężnych na rach. walutowych	619	655
Zyski z tyt. różnic kursowych od walutowych transakcji terminowych	-197	424
Zyski z tyt. różnic kursowych od pozostałej działalności finansowej	-44	3
Przychody finansowe - przedawnione zobowiązania z tyt. dywidendy		97
Dywidendy otrzymane	55	
Przychody z tytułu wyceny godziwej zobowiązań długoterminowych		
Przychody z tytułu wyceny godziwej zobowiązań długoterminowych -odwrócenie wyceny z 2012	-125	
Przychody z tytułu wyceny kredytów w zamortyzowanym koszcie	30	60
Przychody z tytułu wyceny godziwej pożyczki		1
Przychody z tytułu wyceny godziwej pożyczki - odwrócenie wyceny z 2012	-7	
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności odsetkowe z lat ubiegłych	36	1
Rozwiązanie odpisów aktualizujących odsetki od udzielonej pożyczki	4	367
Przychody z tytułu wynagrodzenia płatnika - podatku, ZUS	6	7
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności odsetkowe z tytułu sprzed. wierzytelności		20
Wyksięgowanie odsetek symulacyjnych od zobowiązań lat ubiegłych	28	121
Przychody z tytułu odsetek symulacyjnych od należności		
Przychody z tytułu opcji menedżerskich		14
Pozostałe	2	11
Razem	997	2 454

Koszty finansowe	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Koszty z tytułu odsetek	3 824	4 066
Strata z tyt. różnic kursowych od środków pieniężnych na rach. walutowych		
Strata z tyt. różnic kursowych od walutowych transakcji terminowych		
Strata z tyt. różnic kursowych od pozostałej działalności finansowej		
Strata z tytułu wyceny transakcji IRS	213	2 308
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość odsetek od udzielonej pożyczki	244	67
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość pożyczki		
Utworzenie odpisu aktualizującego należności odsetkowe od należności z tyt. dostaw i usług	98	77
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji		
Utworzenie odpisu aktualizującego należności odsetkowe od należności z tyt. sprzedaży wierzytelności	19	
Koszty z tytułu wyceny godziwej należności długoterminowych	18	
Koszty z tytułu wyceny kredytów i pożyczek w zamortyzowanym koszcie	121	22
Koszty z tytułu wyceny kredytów i pożyczek w zamortyzowanym koszcie - odwrócenie wyceny z 2012r i 2013r.	-159	-121
Koszty z tyt. wyceny godziwej należności długoterminowych – odwrócenie wyceny z 2012 i 2013 r.	-74	-18
Koszty emisji obligacji (z uwzgl. wyceny w zamortyzowanym koszcie)		69
Pozostałe	32	41
Razem	4 336	6 511

Ujawnienia przychodów, kosztów, zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

01.01.2013-31.12.2013	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane w kosztu przez zamortyzowanego przez wynik finansowy	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu						30	30
Koszty z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu				18		121	139
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej przeniesione z kapitału własnego							0
Przychody z tytułu odsetek				590	28		618
Koszty z tytułu odsetek						3 824	3 824
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości							0
Utworzenie odpisów aktualizujących				361			361
Rozwiązanie odpisów aktualizujących				40			40
Odwrocenie wyceny wartości godziwej z 2012				67	-125	159	101
Zyski ze zbycia akcji							0
Zyski z tytułu różnic kursowych				575			575
Straty z tytułu różnic kursowych					197		197
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS					213		213
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych							0
Zyski/straty ze zbycia spółki zależnej							0
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych							
Razem zysk/strata	0	0	0	893	-257	-3 756	-3 370

01.01.2014 - 31.12.2014	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu przez wynik finansowy	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu				1		275	276
Koszty z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu						306	306
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego							0
Przychody z tytułu odsetek				673	121		794
Koszty z tytułu odsetek						4 066	4 066
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości							0
Utworzenie odpisów aktualizujących				144			144
Rozwiązanie odpisów aktualizujących				388			388
Odwrocenie wyceny wg zamortyzowanego kosztu z 2013				18		121	139
Zyski ze zbycia akcji							0
Zyski z tytułu różnic kursowych				658	424		1 082
Straty z tytułu różnic kursowych							0
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS					2 308		2 308
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych							0
Zyski/straty ze zbycia spółki zależnej							0
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych							
Razem zysk/strata	0	0	0	1 594	-1 763	-3 976	-4 145

Nota 6. PODATEK DOCHODOWY I ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2013 i 2014 roku przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy wykazany w RZiS	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	1 187	2 873
Dotyczący roku obrotowego	1 187	2 873
Korekty dotyczące lat ubiegłych	0	0
Odroczony podatek dochodowy	2 455	632
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	2 455	632
Związany z obniżeniem stawek podatku dochodowego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	3 642	3 505

Wykazany skonsolidowanym rachunku zysków i strat podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

Podatek dochodowy wykazany w kapitale własnym	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy	0	0
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego		
Odroczony podatek dochodowy	-227	-264
Podatek od nadwyżki z przeszacowania środków trwałych	-217	-224
Podatek od niezrealizowanego zysku/(straty) z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		
Podatek dochodowy netto od dostępnych do sprzedaży akt. finans. sprzedanych w ciągu roku obrotowego		
Podatek dochodowy od zysków (strat) aktuarialnych	-10	-40
Korzyść podatkowa / (obciążenie podatkowe) wykazane w pozostałych dochodach całkowitych	-227	-264

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku przed opodatkowaniem (brutto) liczonego według ustawowej stawki podatkowej w wys. 19%, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej w spółkach Grupy za 12 miesięcy roku 2013 i 12 miesięcy 2014 roku przedstawia się następująco:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku w RZiS ze stawką podatkową	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk/Strata (brutto) przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	15 893	15 456
Korekty konsolidacyjne	15	-1 854
Zysk przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	15 908	13 602
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	3 020	2 937
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	5 167	4 373
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	201	1 307
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	-1 924	-2 877
Pozostałe różnice	-166	184
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	19 171	18 443
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	3 642	3 505

Bieżący podatek dochodowy	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk przed opodatkowaniem	15 893	15 456
Korekty konsolidacyjne	515	-1 854
Zysk przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	16 408	13 602
Przychody lat ubiegłych zwiększające podstawę do opodatkowania	1 873	1 873
Przychody zwiększające podstawę opodatku. (ujęte w ewidencji pozabilansowej)	70	1 149
Przychody wyłączone z opodatkowania	3 646	6 777
Koszty lat ubiegłych zmniejszające podstawę opodatkowania	4 396	1 394
Koszty uzyskania przychodów (ujęte w ewidencji pozabilansowej)	3 528	8 562
Koszty niebędące kosztami uzyskania przychodów	14 830	19 600
Dochód do opodatkowania	21 096	21 345
Przychody wolne od podatku (dotacje)	2 563	1 598
Odliczenia od dochodu - darowizna, strata	12 285	4 628
Podstawa opodatkowania	6 248	15 119
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	1 187	2 873
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	7%	19%

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności spółek podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe spółek wchodzących w skład Grupy mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. Ryzyko związane z ewentualnymi różnicami w podejściu organów i spółek co do zastosowania niejednoznacznie i niespójnie brzmiących regulacji podatkowych w odniesieniu do kwalifikacji przychodów i kosztów uzyskania przychodów, jest więc nieodłącznym elementem działalności gospodarczej, który może wywierać wpływ na wyniki spółek w kolejnych latach.

Odroczony podatek dochodowy

Analizę aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2013 i 31 grudnia 2014 roku wg tytułów, zawiera tabela poniżej:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na początek okresu razem, w tym:	6 124	3 964
a) rozliczone z wynikiem finansowym	6 124	3 964
b) rozliczone z kapitałem		
Zwiększenia w ciągu okresu razem, w tym:	2 046	2 832
a) rozliczone z wynikiem finansowym	2 046	2 792
b) rozliczone z kapitałem		40
- odpis akt.nal.główne	101	198
- odpis akt.akcje,udz.		
-odpis akt.mat, sur		
-odpis akt.wyr, póff.	108	103
-ostrożna wyc.wyr.got.	29	31
-odprawy em-rentowe	234	221
-ods.od zobow.niezapł		
-rez.gwarancyjne	192	257
-rez.na urlopy	55	81
-rez.na premie Zarządu	31	34
-odpis akt.nal.pozost.		38
-rez.na nagrody	202	255
-rez.na audyt	9	5
-rez.na pozost.koszty	25	15
-strata na sprz.wierz.		
-prow,ods.bank.niezapł	8	7
-uj.r.k./wyc.rozrach./	77	259
-rez.na koszty paliwa		
-rez.na prowizje sprz.	187	147
-rez.na poz.usł. obce	23	46
-uj.r.k./wyc.kred.wal/		
-odpis akt.nal.ods-poż	46	13
-odpis akt.wart.poż.	59	
-koszty nieuregulowane		135
-uj.r.k./wyc.śr.pien./	13	14
-uj.r.k./trans.term./	144	27
-składki ZUS niezapł.	108	112
-rez.na ubez.p.kontrakt	2	14
-odpis akt.ods.od odb.	19	15
-wynagr.obc.prac.niez.	9	11
-odpis na ZFŚS niezapł		
-rez.na usługi transp.	66	57
-odpis akt.towary		
-wyc.godz.kred.poż.	23	4
-wyc.godz.nal.dług/poz	3	
-straty podatkowe		
-rez.na opłatę licenc.	3	4
-uj.r.k/wyc.poz.rozrach	7	
-uj.r.k./trans.IRS./	41	461
-opł.za korzys.z środków	9	12
-odpis.akt.nal.z um.ces	117	

-odpis.akt.ods z um.ces	4	
-rez.na koszty energii		151
-rez.na usł.nadzoru		
-uj.r.k./emis.oblig./		61
-usł.poczt.i kuriersk		1
-koszty świad.pracow.		
-rez.na straty złom.wyr		
-koszty dot.wyceny robót w toku	92	
-przeszacowanie kontraktu do wartości godziwej		3
-straty aktuarialne		40
Zmniejszenia w ciągu okresu, w tym:	4 206	3 251
a) rozliczone z wynikiem finansowym	4 206	3 251
b) rozliczone z kapitałem		0
- odpis akt.nal.główne	114	8
- odpis akt.akcje,udz.		
-odpis akt.mat, sur		1
-odpis akt.wyr, póff.	98	108
-ostrożna wyc.wyr.got.	26	29
-odprawy em-rentowe	247	240
-ods.od zobow.niezapł	12	
-rez.gwarancyjne	86	201
-rez.na urlopy	48	66
-rez.na premie Zarządu	30	31
-odpis akt.nal.pozost.		24
-rez.na nagrody	40	158
-rez.na audyt	9	9
-rez.na pozost.koszty	56	31
-strata na sprz.wierz.	2	1
-prow,ods.bank.niezapł	4	8
-uj.r.k./wyc.rozrach./	96	77
-rez.na prowizje sprz.	114	157
-rez.na poz.usł. obce	20	19
-uj.r.k./wyc.kred.wal/	5	
-odpis akt.nal.ods-poż	1	44
-odpis akt.wart.poż.		
-koszty nieuregulowane		59
-uj.r.k./wyc.śr.pien./		13
-uj.r.k./trans.term./	569	664
-składki ZUS niezapł.	109	109
-rez.na ubez.p.kontrakt	98	2
-odpis akt.ods.od odb.	30	17
-wynagr.obc.prac.niez.	9	9
-odpis na ZFŚS niezapł	3	1
-rez.na usługi transp.		66
-odpis akt.towary	4	
-wyc.godz.kred.poż.	30	23
-wyc.godz.nal.dług/poz	14	3
-straty podatkowe	2 332	879
-rez.na opłatę licenc.		3
-uj.r.k/wyc.poz.rozrach		7

- uj.r.k./trans.IRS./		40
-opł.za korzys.z środków		9
-odpis.akt.nal.z um.ces		117
-odpis.akt.ods z um.ces		4
-rez.na koszty energii		
-rez.na usł.nadzoru		
-uj.r.k./emis.oblig./		
-usł.poczt.i kuriersk		
-koszty świad.pracow.		
-rez.na straty złom.wyr		
-koszty dot.wyceny robót w toku		14
-straty aktuarialne		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	3 964	3 545
a) rozliczone z wynikiem finansowym	3 964	3 505
b) rozliczone z kapitałem		40

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na początek okresu razem, w tym:	25 083	24 997
a) rozliczona z wynikiem finansowym,	333	541
b) rozliczona z kapitałem	24 750	24 456
Zwiększenia w ciągu okresu razem, w tym:	247	401
a) rozliczona z wynikiem finansowym,	247	401
b) rozliczona z kapitałem		
różnica pomiędzy wartością podatkową i bilansową środków trwałych (w tym nadwyżka z przeszacowania środków trwałych do wartości godziwej)		116
przyspieszona amortyzacja podatkowa		2
przychód z tyt. wyceny kontraktu/robót w toku	60	56
przychód z wyceny zobowiązań z tytułu kredytów do wartości godziwej	6	12
przychód z wyceny zobowiązań z tytułu obligacji do wartości godziwej		41
przychód z wyceny należności z tytułu pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)	45	9
przychód z wyceny należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)	5	
pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty (cesja wierzytelności)	120	
wycena transakcji terminowych wg wartości godziwej (szacowany zysk)		18
dod.różn.kurs. z wyc.bil. rozrachunków z tyt. dostaw i usług	11	104
dod.różn.kurs. z wyc.bil. środków pieniężnych w walucie		1
dod.różn.kurs. z wyc.bil.rozrachunków z działalności finansowej (należność za udziały i pożyczka w walucie)		42
Zmniejszenia w ciągu okresu razem, w tym:	333	452
a) rozliczona z wynikiem finansowym,	39	217
b) rozliczona z kapitałem	294	235

różnica pomiędzy wartością podatkową i bilansową środków trwałych (w tym nadwyżka z przeszacowania środków trwałych do wartości godziwej)	294	235
przychód z tyt. wyceny kontraktu / robót w toku	9	29
przychód z wyceny zobowiązań z tytułu kredytów do wartości godziwej		
przychód z wyceny zobowiązań z tytułu obligacji do wartości godziwej		
przychód z wyceny należności z tytułu pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)	25	66
przychód z wyceny należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty (odsetki naliczone)		2
pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty (cesja wierzytelności)		120
wycena transakcji terminowych wg wartości godziwej (szacowany zysk)		
dod.różn,kurs. z wyc.bil. rozrachunków z tyt. dostaw i usług		
dod.różn,kurs. z wyc.bil. środków pieniężnych w walucie	2	
dod.różn,kurs. z wyc.bil.rozrachunków z działalności finansowej (należność za udziały i pożyczka w walucie)	3	
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu razem w tym:	24 997	24 946
a) rozliczona z wynikiem finansowym,	541	725
b) rozliczona z kapitałem	24 456	24 221

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 964	3 545
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	24 997	24 946
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana		
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-21 033	-21 401

Nota 7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2013 roku i 31.12.2014 roku Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych rodzajów działalności.

Nota 8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe - gdyby takie wystąpiły).

Wyliczenie zysku na jedną akcję - założenia	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk netto z działalności kontynuowanej	12 766	10 097
Strata na działalności zaniechanej		
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	12 766	10 097
Efekt rozwodnienia:	0	0
- odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	0	0
- odsetki od obligacji zamiennych na akcje		
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	12 766	10 097

Liczba wyemitowanych akcji	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	4 580 834	4 580 834
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	0	0
- opcje na akcje		
- obligacje zamienne na akcje		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	4 580 834	4 580 834

**Nota 9. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

JEDNOSTKA DOMINUJĄCA

Uchwałą Nr 6 z dnia 17.04.2014 r. ZWZA Spółki dokonało podziału zysku netto za 2013 r. w kwocie 11 955 tys. zł w następujący sposób:

- kwota 2 978 tys. zł została przeznaczona na wypłatę dywidendy,
- kwota 8 977 tys. zł została przeznaczona na kapitał zapasowy

Informację o kwocie dywidendy przypadającej na jedną akcję oraz o dacie i kwocie wypłaty zawiera tabela poniżej:

Rok obrotowy zakończony:	Dywidenda z akcji zwykłych			Zaliczka na dywidendę		
	Data wypłaty	Wielkość	Wartość na 1 akcje	Data wypłaty	Wielkość	Wartość na 1 akcje
31.12.2013	14.05.2014	2 978	0,65	-	-	-
31.12.2014	-	-	-	-	-	-

JEDNOSTKA ZALEŻNA

W okresie sprawozdawczym w spółce zależnej nie były wypłacane dywidendy.

Wynik finansowy netto (zysk) spółki ZM Service Sp. z o.o. za rok 2013 decyzją ZZW został przeznaczony w całości na kapitał zapasowy.

Nota 10. UJAWNIENIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	0	0
- Zwiększenie powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Zmniejszenie powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku i sprzedaży spółki zależnej		0
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0
- Zyski powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Straty powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Korekty z przekwalifikowania w rachunek zysków i strat		
Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych:	0	0
- Zyski powstałe w ciągu roku		
- Straty powstałe w ciągu roku		
- Korekty z przekwalifikowania w rachunek zysków i strat		
- Korekta kwot przeniesionych do wstępnej wartości bilansowej pozycji zabezpieczanych		
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń:	-51	-213
Zyski aktuarialne z programów określonych świadczeń	-51	-213
Straty aktuarialne z programów określonych świadczeń		
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych		0
- Korekty z przeliczenia pozycji bilansu i rachunku zysków i strat		
- Zmniejszenia z tytułu zbycia jednostki zależnej		0
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-227	-264
Suma dochodów całkowitych	176	51

Nota 11. EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	01.01.2013 - 31.12.2013			01.01.2014 - 31.12.2014		
	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	0	-217	217	0	-224	224
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			0			0
Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych:			0			0
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń:	-51	-10	-41	-213	-40	-173
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych			0			0
Suma dochodów całkowitych	-51	-227	176	-213	-264	51

Nota 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Struktura własnościowa rzeczowych aktywów trwałych (wg wartości netto)

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Własne	197 054	204 122
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	4 521	867
Razem	201 575	204 989

Wartości ustanowionych zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub stanowi zabezpieczenie zobowiązań Grupy, przedstawia poniższa tabela:

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2013	31.12.2014
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych -ZMR S.A	160 517	172 698
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych -ZM Service	6 518	12 535
- stanowiące zabezpieczenie kredytów obcych	5 800	0
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	1 842	867
Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	174 677	186 100

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych

Tytuł zobowiązania	31.12.2013	31.12.2014
Stan zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	316	650
Suma	316	650

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2013 - 31.12.2013 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2013	9 581	143 216	89 553	1 520	4 691	4 791	253 352
Zwiększenia, z tytułu:	960	12 708	11 258	658	467	21 045	47 096
- nabycia środków trwałych	960	12 657	11 087	189	467		25 360
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych							0
- zawartych umów leasingu			171	469			640
- przeliczenia							0
- ujawnienia		51					51
- poniesione nakłady za rok						21 045	21 045
Zmniejszenia, z tytułu:	0	371	136	129	32	25 360	26 028
- sprzedaży		371	116	122			609
- likwidacji			20	7	32		59
- pozostała likwidacja (cesja leasingu)							0
- przeliczenia							0
- rozliczone nakłady na OT za rok						25 360	25 360
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2013	10 541	155 553	100 675	2 049	5 126	476	274 420
Umorzenie na dzień 01.01.2013		8 576	51 028	945	4 200		64 749
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 713	5 166	251	195	0	8 325
- amortyzacji		2 713	5 166	251	195		8 325
- przeliczenia							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	12	136	64	32	0	244
- likwidacji			20	7	32		59
- sprzedaży		12	116	57			185
- przeliczenia							0
umorzenie na dzień 31.12.2013	0	11 277	56 058	1 132	4 363	0	72 830
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2013						15	15
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2013	0	0	0	0	0	15	15
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2013	10 541	144 276	44 617	917	763	461	201 575

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2014 - 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2014	10 541	155 553	100 675	2 049	5 126	476	274 420
Zwiększenia, z tytułu:	0	832	6 705	82	3 744	12 841	24 204
- nabycia środków trwałych	0	832	2 465	4	3 703		7 004
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych							0
- zakupionych w celu dzierżawy			4 099		41		4 140
- zawartych umów leasingu			141	78			219
- ujawnienia							0
- poniesione nakłady za rok						12 841	12 841
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	179	139	42	11 144	11 504
- sprzedaży				139			139
- likwidacji			179		42		221
- przeszacowania							0
- rozliczone nakłady na OT za rok						11 144	11 144
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014	10 541	156 385	107 201	1 992	8 828	2 173	287 120
Umorzenie na dzień 01.01.2014		11 277	56 058	1 132	4 363		72 830
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 746	5 978	334	580	0	9 638
- amortyzacji		2 746	5 978	334	580		9 638
- przeszacowania							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	179	131	42	0	352
- likwidacji			179		42		221
- sprzedaży				131			131
- przeszacowania							0
umorzenie na dzień 31.12.2014	0	14 023	61 857	1 335	4 901	0	82 116
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2014						15	15
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2014	0	0	0	0	0	15	15
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014	10 541	142 362	45 344	657	3 927	2 158	204 989

Środki trwałe w budowie

01.01.2013	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2013
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe (grunty i wyposażenie)		
4 791	21 045	12 657	11 087	189	1 427	15	461

01.01.2014	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2014
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
476	12 841	832	6 564	4	3 744	15	2 158

W 2014 roku Grupa poniosła znaczne nakłady na środki trwałe, w tym przede wszystkim dotyczące utworzonego w jednostce dominującej Centrum Badawczo Rozwojowego Materiałów Ceramicznych w ramach projektu - działanie: 4.5.2 „Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych”.

Celem utworzenia Centrum jest zwiększenie potencjału innowacyjnego Grupy w zakresie nowych produktów oraz optymalizacji i kontroli procesów technologicznych związanych z produkcją materiałów ogniotrwałych.

Projekt jednostki dominującej obejmuje 22 zadania inwestycyjne o różnym charakterze i skali. Do 31 grudnia 2014 roku zostały oddane do użytkowania m.in.: modernizacja budynku poprzez wykonanie dwukondygnacyjnej nadbudowy, sprzęt komputerowy, specjalistyczne wielofunkcyjne urządzenia do weryfikacji technologii na różnych etapach jej realizacji, urządzenia do testów zasypów klinowych na 5 prasach hydraulicznych, układy opomiarowania procesu przygotowania mas formierskich na 8 mieszarkach oraz układy opomiarowania procesu formowania na 9 prasach hydraulicznych.

Zakończenie projektu w jednostce dominującej planowane jest w połowie roku 2015.

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczysto

Adres nieruchomości	Powierzchnia działki (m ²) na 31.12.2013	Wartość na 31.12.2013	Powierzchnia działki (m ²) na 31.12.2014	Wartość na 31.12.2014
Ropczyce ul. Przemysłowa 1	351 604	8 710	351 604	8 710
Chrzanów ul. Kolonia Stella 30	61 449	1 831	61 449	1 831
OGÓŁEM	413 053	10 541	413 053	10 541

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego, które można byłoby w sposób bezpośredni przyporządkować do dostosowywanych składników rzeczowych aktywów trwałych.

Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2013			31.12.2014		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości			0			0
Maszyny i urządzenia	5312	1603	3709	578	307	271
Środki transportu	1025	213	812	1000	403	597
Pozostałe środki trwałe			0			0
Razem	6337	1816	4521	1578	710	868

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2014 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 868 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2013 roku 4 521 tysięcy PLN). Aktywa użytkowane na mocy umów leasingowych stanowią wg zapisów zawartych w umowach własność leasingodawcy do czasu ich wykupu przez leasingobiorcę.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2013-31.12.2013 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2013						15	15
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2013	0	0	0	0	0	15	15

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2014-31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2014						15	15
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2014	0	0	0	0	0	15	15

Nota 12a. POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE - NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Struktura własnościowa nieruchomości inwestycyjnych (wg wartości godziwej):

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Własne	14 816	37 468
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	0	0
Razem	14 816	37 468

Nieruchomości inwestycyjne - ograniczenie w dysponowaniu

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2013	31.12.2014
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	0	0
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek obcych	0	0
- stanowiące zabezpieczenie innych zobowiązań	0	0
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	0	0
Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	0	0

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2013-31.12.2013 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2013	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	2 742	12 074	0	0	0	14 816
- nabycia nieruchomości inwestycyjnych	2 742	12 074	0	0	0	14 816
- wytworzenia we własnym zakresie						0
- połączenia jednostek gospodarczych						0
- zawartych umów leasingu			0	0		0
- ujawnienia		0				0
- poniesione nakłady za rok						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
- likwidacji			0	0	0	0
- pozostała likwidacja (cesja leasingu)						0
- wniesienia aportu						0
- rozliczone nakłady na OT za rok						0
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2013	2 742	12 074	0	0	0	14 816
Umorzenie na dzień 01.01.2013		0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- amortyzacji		0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- likwidacji			0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
umorzenie na dzień 31.12.2013	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2013						0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących						0
- likwidacji lub sprzedaży						0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2013	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2013	2 742	12 074	0	0	0	14 816

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2014-31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2014	2 742	12 074	0	0	0	14 816
Zwiększenia, z tytułu:	8 270	14 382	0	0	0	22 652
- nabycia nieruchomości inwestycyjnych	8 270	14 382	0	0	0	22 652
- wytworzenia we własnym zakresie						0
- połączenia jednostek gospodarczych						0
- zawartych umów leasingu			0	0		0
- ujawnienia		0				0
- poniesione nakłady za rok						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
- likwidacji			0	0	0	0
- wniesienia aportu						0
- rozliczone nakłady na OT za rok						0
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014	11 012	26 456	0	0	0	37 468
Umorzenie na dzień 01.01.2014		0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- amortyzacji		0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- likwidacji			0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
umorzenie na dzień 31.12.2014	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2014						0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących						0
- likwidacji lub sprzedaży						0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2014	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014	11 012	26 456	0	0	0	37 468

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczysto

Adres nieruchomości	Powierzchnia działki (m2) na 31.12.2013	Wartość na 31.12.2013	Powierzchnia działki (m2) na 31.12.2014	Wartość na 31.12.2014
Żmigród	80 181	2 742	80 181	2 742
Gliwice	0	0	32 196	8 270
OGÓŁEM	80 181	2 742	112 377	11 012

W marcu 2014 roku jednostka dominująca nabyła nieruchomość położoną w Gliwicach o wartości rynkowej 22 641 tys. zł. Zakup miał charakter inwestycyjny. Zgodnie z MSR 40 nieruchomość została początkowo wyceniona w cenie nabycia.

W oparciu o przyjęte zasady rachunkowości dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych w Grupie, gdzie jako metodę wyceny po początkowym ujęciu wybrany został model wartości godziwej, jednostka dominująca była zobowiązana wycenić w wartości godziwej wszystkie nieruchomości inwestycyjne na dzień 31.12.2014 r. Do celów wyceny powołano niezależnego rzeczoznawcę majątkowego Panią Wioletę Magdziarz – Pawełek, która posiada uznane ważne kwalifikacje, zgodnie z wytycznymi zawartymi w MSR 40.

Niezależny rzeczoznawca dokonał weryfikacji wartości wskazanych nieruchomości min. w drodze analizy lokalnego rynku nieruchomości i na mocy wykonanego wcześniej operatu szacunkowego dla celów zakupu nieruchomości potwierdził aktualność wartości nieruchomości wycenionych i ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na 31.12.2014 r.. Na podstawie tej opinii Grupa nie była zobowiązana do dokonania korekty przyjętych wartości, które należałoby ująć jako koszty /przychody okresu, ponieważ wartość przyjęta w księgach jako wartość godziwa, odzwierciedla warunki rynkowe na dzień bilansowy (Poziom 2 – wartość godziwa wyznaczana na podstawie wartości obserwowalnych pośrednio lub bezpośrednio).

Nabyte w roku 2013 i 2014 nieruchomości, na które składają się grunty i budynki, stanowią dla Grupy źródło przychodów z czynszów. Wartość przychodów z czynszów ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za 2014 r. wyniosła 768 tys. zł, natomiast koszty bieżącego utrzymania nieruchomości ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły za 2014 r. kwotę 676 tys. zł

Nota 13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2013-31.12.2013 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2013	401		328	184				913
Zwiększenia, z tytułu:	411	0	0	1 243	0	0	0	1 654
- nabycia	411			1 243				1 654
- połączenia jednostek gospodarczych								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	43	0	0	0	43
- zbycia								0
- likwidacji								0
- inne wyściegowanie umorzonych w 100 %				43				43
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2013	812	0	328	1 384	0	0	0	2 524
Umorzenie na dzień 01.01.2013	178		33	146				357
Zwiększenia, z tytułu:	134	0	66	66	0	0	0	266
- amortyzacji	134		66	66				266
- przeszacowania								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	43	0	0	0	43
- likwidacji								0
- sprzedaży								0
- inne wyściegowanie umorzonych w 100 %				43				43
Umorzenie na dzień 31.12.2013	312	0	99	169	0	0	0	580
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2013								0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących								0
- likwidacji lub sprzedaży								0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2013	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2013	500	0	229	1 215	0	0	0	1 944

¹Wytworzone we własnym zakresie, ²Zakupione

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2014-31.12.2014

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2014	812		328	1 384				2 524
Zwiększenia, z tytułu:	983	0	0	866	0	0	103	1 952
- nabycia	983			866			103	1 952
- przeszacowania								0
- połączenia jednostek gospodarczych								0
Zmniejszenia, z tytułu:	401	0	0	35	0	0	0	436
- zbycia								0
- likwidacji								0
- przeszacowania								0
- inne wyśięgowanie umorzonych w 100 %	401			35				436
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2014	1 394	0	328	2 215	0	0	103	4 040
Umorzenie na dzień 01.01.2014	312		99	169				580
Zwiększenia, z tytułu:	333	0	66	209	0	0	0	608
- amortyzacji	333		66	209				608
- przeszacowania								0
Zmniejszenia, z tytułu:	401	0	0	35	0	0	0	436
- likwidacji								0
- sprzedaży								0
- przeszacowania								0
- inne wyśięgowanie umorzonych w 100 %	401			35				436
Umorzenie na dzień 31.12.2014	244	0	165	343	0	0	0	752
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2014								0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących								0
- likwidacji lub sprzedaży								0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2014	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014	1 150	0	163	1 872	0	0	103	3 288

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2014 – 31.12.2014 r.

Nie wystąpiły

Struktura własności wartości niematerialnych (wg wartości netto):

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Własne	1 944	3 288
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu		
Razem	1 944	3 288

Nie wystąpiły wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

Nie występują

Nota 14. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH (objętych konsolidacją)

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych wycenianych wg ceny nabycia

Udziały w jednostkach podporządkowanych	31.12.2013	31.12.2014
jednostek zależnych	2 418	2 418
jednostek współzależnych		
jednostek stowarzyszonych		

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Stan na początek okresu	2 418	2 418
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych		
- zakupu jednostki		
- reklasyfikacja		
- inne zwiększenia		
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
- sprzedaż jednostki zależnej		
- reklasyfikacja		
- inne zmniejszenia		
Stan na koniec okresu	2 418	2 418

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2013 r.

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów	Metoda konsolidacji
ZM Service Sp. z o.o. Ropczyce	2 418	0	2 418	100%	100%	pełna

Kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zysk / strata netto	Wartość aktywów	Aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów
4 218	2 400	1 523	295	28 198	21 583	6 615	23 980	19 792

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2014 r.

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów	Metoda konsolidacji
ZM Service Sp. z o.o. Ropczyce	2 418	0	2 418	100%	100%	pełna

Kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zysk / strata netto	Wartość aktywów	Aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów
4 176	2 400	1 818	-42	28 046	24 046	4 000	7 476	14 637

Nota 15. DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE
(z uwzględnieniem prezentacji wg kategorii instrumentów finansowych)

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2013	31.12.2014
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	1 556	1 559
Akcje spółek notowanych na giełdzie	1	1
Pochodne instrumenty finansowe		
Udzielone pożyczki	3 701	6 103
Razem	5 258	7 663

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2013	31.12.2014
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie		
Akcje spółek notowanych na giełdzie		
Pochodne instrumenty finansowe		94
Udzielone pożyczki	6 778	600
RAZEM	6 778	694

Pochodne instrumenty finansowe

	31.12.2013	31.12.2014
Kontrakty Forward wg wyceny godziwej banków		94
Razem pochodne instrumenty finansowe		94
- długoterminowe		0
- krótkoterminowe		94

Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie

	31.12.2013	31.12.2014
Wartość wg cen nabycia, razem:	2 022	2 025
Akcje Huty Małapanew	3	3
Akcje Huty Ostrowiec	25	25
Akcje Huty Jedność Siemianowice Śląskie	113	113
Akcje Minex warszawa	20	20
Udziały Huty Stalowa Wola Zakład Ciągarnia	305	305
Udziały Rus-Ropczyce	1	1
Udziały w Podkarpackim Banku Spółdzielczym	1 555	1 555
Inne aktywa finansowe		3
Odpisy aktualizujące wartość, razem:	466	466
Wartość bilansowa netto, razem:	1 556	1 559

Akcje spółek notowanych na giełdzie

Typ transakcji	Liczba akcji	Kurs z dnia nabycia	Cena nabycia	Kurs z dnia wyceny bilansowej	Wartość godziwa na dzień bilansowy
Wg stanu na dzień 31.12.2013			1		1
- akcje spółki IDEON S.A.	750	1,50	1		1
Wg stanu na dzień 31.12.2014			1		1
- akcje spółki IDEON S.A.	750	1,50	1		1

Udzielone pożyczki

	31.12.2013	31.12.2014
Udzielone pożyczki brutto, w tym:	10 943	7 167
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej		
Odpisy aktualizujące, w tym z tytułu:	464	464
- wyceny w wartości godziwej (dodatnia)	7	
Suma netto udzielonych pożyczek	10 479	6 703
- długoterminowe	3 701	6 103
- krótkoterminowe	6 778	600

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki pozostała do spłaty	Wartość bilansowa	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Wg stanu na dzień 31.12.2013		10 479		
Umowa z dnia 30.10.2006 z późn .zm	351	338	30.06.2014	
Umowa z dnia 18.01.2005 z późn.zm	464	0	31.03.2011	hipoteka na nieruchomości pożyczkobiorcy i poręczenie cywilne spółki sprawującej kontrolę nad pożyczkobiorcą
Umowa z dnia 16.10.2012 z późn.zm	2 200	2 200	30.06.2014	zastaw na środkach trwałych
Umowa z dnia 06.02.2013	550	550	31.03.2014	hipoteka umowna zwykła
Umowa z dnia 27.03.2013 z późn.zm	3 300	3 300	31.12.2014	zastaw na środkach trwałych
Umowa z dnia 23.09.2013	162	162	30.04.2014	przelew wierzytelności
Umowa z dnia 21.02.2013	103	103	31.12.2014	przewłaszczenie środków trwałych
Umowa z dnia 05.09.2013	125	125	31.12.2015	kaucja gwarancyjna
Umowa z dnia 30.12.2013	3 701	3 701	31.12.2016	przewłaszczenie środków trwałych
Wg stanu na dzień 31.12.2014		6 703		
Umowa z dnia 18.01.2005 z późn.zm	464	0	31.03.2011	hipoteka na nieruchomości pożyczkobiorcy i poręczenie cywilne spółki sprawującej kontrolę nad pożyczkobiorcą
Umowa z dnia 03.11.2014	6 554	6 555	31.12.2020	weksel własny in blanco
Umowa z dnia 01.07.2014	148	148	31.12.2017	zastaw na udziałach w toku realizacji

Oprocentowanie udzielonych pożyczek w 2014 roku zostało ustalone dla jednej z umów w oparciu o WIBOR 6M plus 1,5% marży, natomiast dla pozostałych umów zastosowano stałą stopę procentową.

W 2013 roku oprocentowanie pożyczek ustalono w oparciu o WIBOR 1M plus marża w wys. od 0,7% do 1,5 % oraz dla jednej z umów zastosowano stałą stopę procentową.

Zmiana stanu instrumentów finansowych

01.01.2013 - 31.12.2013	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne
Stan na początek okresu			1 502	3 445
Zwiększenia	0	0	55	8 041
Zakup akcji			55	
Udzielenie pożyczek				8 041
Kredyty i pożyczki				
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Wycena godziwa odniesiona w RZIS				
Odwrócenie wyceny godziwej odniesionej w RZIS				
Inne –przekwalifikowania				
Zmniejszenia	0	0	0	1 007
Sprzedaż akcji			0	
Spłata pożyczek udzielonych				1 000
Spłata kredytów i pożyczek				
Odpisy z tytułu utraty wartości				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Odwrócenie wyceny godziwej odniesionej w RZIS				7
Inne –przekwalifikowania				
Stan na koniec okresu	0	0	1 557	10 479

01.01.2014--31.12.2014	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne
Stan na początek okresu			1 557	10 479
Zwiększenia	94	0	3	7 324
Zakup akcji			3	
Udzielenie pożyczek				7 323
Kredyty i pożyczki				
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Wycena godziwa odniesiona w RZIS	94			1
Odwrócenie wyceny godziwej odniesionej w RZIS				
Inne –przekwalifikowania				
Zmniejszenia	0	0	0	11 100
Sprzedaż akcji			0	
Spłata pożyczek udzielonych				11 100
Spłata kredytów i pożyczek				
Odpisy z tytułu utraty wartości				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Odwrócenie wyceny godziwej odniesionej w RZIS				
Inne –przekwalifikowania				
Stan na koniec okresu	94	0	1 560	6 703

Nota 16. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Inwestycje krótkoterminowe	31.12.2013	31.12.2014
Należności długoterminowe, w tym:		
- sprzedaż wierzytelności	603	
Razem należności długoterminowe brutto	603	
Odpis aktualizujący z tyt. wyceny w wartości godziwej	18	
Razem należności długoterminowe netto	585	0

Nota 17. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Materiały na potrzeby produkcji	26 529	25 560
Pozostałe materiały		
Półprodukty i produkcja w toku	12 794	13 937
Produkty gotowe	18 447	17 821
Towary	595	315
Zapasy brutto	58 365	57 633
Odpis aktualizujący wartość zapasów	3 344	3 313
Zapasy netto w tym:	55 021	54 320
- wartość bilansowa zapasów wykazana w wartości godziwej	55 021	54 320
- wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	17 376	14 376

Wartości ustanowionych zabezpieczeń na zapasach - do których tytuł prawny podlega ograniczeniom/ lub stanowi zabezpieczenie zobowiązań Grupy

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2013	31.12.2014
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	13 000	10 000
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek obcych	4 376	4 376
- stanowiące zabezpieczenie innych zobowiązań		
Zapasy ogółem, w tym:	17 376	14 376

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01.01.2014 - 31.12.2014r.

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	19 913	1 177	364	4 106	25 560
Materiały (odpisy)				2 769	2 769
Materiały netto	19 913	1 177	364	1 337	22 791
Półprodukty i produkcja w toku (brutto)	13 125	229	402	181	13 937
Półprodukty i produkcja w toku (odpisy)				93	93
Półprodukty i produkcja w toku (netto)	13 125	229	402	88	13 844
Produkty gotowe (brutto)	12 180	1 515	2 329	1 797	17 821
Produkty gotowe (odpisy)				451	451
Produkty gotowe (netto)	12 180	1 515	2 329	1 346	17 370
Towary (brutto)	234	1	5	75	315
Towary (odpisy)				0	0
Towary (netto)	234	1	5	75	315

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkcję w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 01.01.2013 roku	2 780	67	449	24	3 320
Zwiększenia w tym:	3	105	464	0	572
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi	3	105	464		572
- przemieszczenia					0
- inne					0
Zmniejszenia w tym:	8	67	449	24	548
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	8	67	449	24	548
- wykorzystanie odpisów					0
- przemieszczenia					0
Stan na dzień 31.12.2013 roku	2 775	105	464	0	3 344
Stan na dzień 01.01.2014 roku	2 775	105	464	0	3 344
Zwiększenia w tym:	0	93	451	0	544
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi		93	451	0	544
- przemieszczenia					0
- inne					0
Zmniejszenia w tym:	6	105	464	0	575
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	6	105	464	0	575
- wykorzystanie odpisów					0
- przemieszczenia					0
Stan na dzień 31.12.2014 roku	2 769	93	451	0	3 313

Grupa dokonuje oceny przydatności zapasów w sposób regularny – w okresach miesięcznych i kwartalnych. Odpis aktualizujący wartość zapasów, dokonuje się poprzez doprowadzenie wartości tych zapasów do ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy, zapewniający ich upłynnienie po obniżonej wartości. Odwrócenie odpisu następuje w okresie, w którym te zapasy sprzedano, zużyto jako przetworzony surowiec w procesie produkcji lub w przypadku braku wymienionych wcześniej możliwości zełomowano, z uwagi na nieprzydatność technologiczną lub zmianę potrzeb klientów.

NOTA 17 a. UMOWY O USŁUGI BUDOWLANE

Umowy o usługę budowlaną za okres od 01.01.2013 - 31.12.2013 roku

Wyszczególnienie umów	Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	Zmiany	łączna kwota przychodów z umowy	Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	Koszty pozostające do realizacji umowy	Szacunkowe łączne koszty umowy	Szacunkowe zyski	Stan zaawansowania na dzień bilansowy	Kwota otrzymanych zaliczek
Remont szuflady prasy nr1	60	0	60	32	16	48	12	67%	0
Wykonanie, montaż i uruchomienie urządzenia do automatycznego pomiaru temperatury i poboru prób	292		292	177	107	284	8	62%	0
Wykonanie układu dozowania żywicy	14		14	8	3	11	3	73%	0
Montaż i uruchomienie urządzeń do testów zasypów - prasa nr 8	281		281	77	189	266	15	29%	0
RAZEM	647	0	647	294	315	609	38		

Umowy o usługę budowlaną za okres od 01.01.2014 - 31.12.2014 roku

Wyszczególnienie umów	Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	Zmiany	łączna kwota przychodów z umowy	Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	Koszty pozostające do realizacji umowy	Szacunkowe łączne koszty umowy	Szacunkowe zyski	Stan zaawansowania na dzień bilansowy	Kwota otrzymanych zaliczek
Wykonanie, montaż i uruchomienie urządzenia do automatycznego pomiaru temperatury i poboru prób	292	0	292	366	26	392	-100	93%	0
Urządzenie do testów zasypów klinowych dla prasy 5	516	0	516	18	366	384	132	5%	0
Wykonanie przewodu stalowego do komina nr3*	3 279	73	3 353	334	2 918	3 252	101	10%	0
RAZEM	4 087	73	4 161	718	3 310	4 028	133		

*Zlecenie na "Wykonanie przewodu stalowego do komina nr3" jest realizowane w ramach umowy konsorcjum

Nota 18. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Należności handlowe	49 867	61 434
- od jednostek powiązanych	9 444	11 791
- od pozostałych jednostek	40 423	49 643
Odpisy aktualizujące	1 662	1 979
Należności handlowe brutto	51 529	63 413

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 45 do 90 dni. Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym odbiorcom. Dzięki temu, w ocenie kierownictwa jednostek wchodzących w skład Grupy nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym, utworzonym na należności handlowe o podwyższonym stopniu ryzyka ich nieściągalności.

Na 31 grudnia 2014 roku zmiany odpisu aktualizującego należności handlowe były następujące:

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych:

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Jednostki powiązane		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	67	0
Zwiększenia, w tym:	0	17
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	0	17
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
Zmniejszenia w tym:	67	16
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	34	0
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	33	16
- zakończenie postępowań		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych od jednostek powiązanych na koniec okresu	0	1
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	1 684	1 662
Zwiększenia, w tym:	629	1 119
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	629	1 119
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
Zmniejszenia w tym:	651	803
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	640	89
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	11	714
- zakończenie postępowań		
- zbycie jednostek zależnych		0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych od jednostek pozostałych na koniec okresu	1 662	1 978
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	1 662	1 979

Należności handlowe dochodzone przez Grupę w drodze postępowań upadłościowych i egzekucyjnych na dzień 31.12.2014 r. wyniosły łącznie 798 tys. zł. Należności te w momencie kiedy powstało ryzyko nieściągalności zostały w 100% objęte odpisem aktualizującym.

Nota 18a. NALEŻNOŚCI HANDLOWE - struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane,				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2013	49 867	37 990	5 658	869	453	3 069	1 828
Wobec jednostek powiązanych netto	9 444	9 444					
odpisy aktualizujące	0						
Wobec jednostek pozostałych netto	40 423	28 546	5 658	869	453	3 069	1 828
odpisy aktualizujące	1 662	46	11		28	22	1 555
31.12.2014	61 434	50 737	8 494	518	593	1 092	0
Wobec jednostek powiązanych netto	11 791	11 791	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	1	1					
Wobec jednostek pozostałych netto	49 643	38 946	8 494	518	593	1 092	0
odpisy aktualizujące	1 979	9	40		17	1 041	872

Nota 19. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Pozostałe należności, w tym:	17 448	7 594
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych		
	1 301	566
- z tytułu ceł	0	0
- z tytułu ubezpieczeń		0
- zaliczki na dostawy	339	1 143
- z tytułu udzielonej gwarancji	3 819	3 619
- z tytułu zbycia akcji	1 045	0
- z tytułu rozliczenia dotacji	234	396
- z tytułu sprzed. wierzytelności	1 205	1 817
- z tytułu zbycia aktywów trwałych		
- z poz. nal. z tytułu wykupu zobow. kredyt	8 935	0
- inne	570	53
Odpisy aktualizujące	1 040	480
Pozostałe należności brutto	18 488	8 074

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Pozostałe należności, w tym:	17 448	7 594
od jednostek powiązanych		
od pozostałych jednostek	17 448	7 594
Odpisy aktualizujące	1 040	480
Pozostałe należności brutto	18 488	8 074

Nie wystąpiły pozostałe należności skierowane na drogę postępowania sądowego.

Nota 19a. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI - struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane,				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2013	17 488	17 488					
Wobec jednostek powiązanych netto	0						
odpisy aktualizujące							
Wobec jednostek pozostałych netto	17 488	17 488					
odpisy aktualizujące	1 040						1 040
31.12.2014	7 594	7 594					
Wobec jednostek powiązanych netto	0						
odpisy aktualizujące							
Wobec jednostek pozostałych netto	7 594	7 594					
odpisy aktualizujące	480	200					280

Nota 20. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
- ubezpieczenia majątkowe	49	103
- ubezpieczenia OC ogólne, pracodawcy, za produkt	66	106
- ubezpieczenia samochodów-OC, AC, NNW	39	33
- ubezpieczenie utraty zysku	7	21
- prenumeraty	27	19
- licencje i oprogramowania komputerowe	138	95
- gwarancja informatyczna		
- szkolenia		2
- koszty reklamy	2	3
- koszty nabycia wierzycielności	88	
- remonty	21	22
- roczny abonament	31	10
- gwarancja ubezpieczeniowa		
- koszty prac rozwojowych	4 245	7 168
- produkcja wyrobów glinokrzemianowych		
- projekt linii technologicznej do produkcji króćców		
- projekt pieca zawieszinowego OUTOTEC		
- koszt prowizji rozliczany w czasie	14	19
- koszt audytu	4	8
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe	4	24
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów:	4 735	7 633

Nota 21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	5 189	6 109
Kasa	21	12
BGŻ S.A. O/Mielec		0
PKO Bank Polski	1 159	2 926
CITI HANDLOWY	3 083	2 604
PBS	904	375
ING BANK ŚLĄSKI	6	5
Biuro Maklerskie BZ WBK	8	8
Deutsche Bank	8	4
BGK		175
Inne środki pieniężne:	1 377	123
Środki pieniężne w drodze		
Lokaty overnight	1 377	123
Lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	0	0
Naliczone odsetki od lokat krótkoterminowych o okresie realizacji do 3 m-cy		
Inne aktywa pieniężne:		
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej		
Razem	6 566	6 232

Nadwyżki środków pieniężnych w banku są oprocentowane według wynegocjowanych umownie z Bankiem stóp procentowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na okres od 1-ego dnia do 1-ego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółek na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 6 232 tysięcy PLN (31 grudnia 2013 roku: 6 566 tysięcy PLN).

Nota 22. KAPITAŁ ZAKŁADOWY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Liczba akcji	4 605 980	4 605 980
Wartość nominalna akcji	2,5	2,5
Kapitał zakładowy	11 515	11 515

Kapitał zakładowy – struktura

Seria/emisja rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość jednostkowa	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
Seria A / zwykła na okaziciela			1 368 660	2,5	3 421 650	fund. założycielski i fund. przedsiębiorstwa (akcje objęte i opłacone przez Skarb Państwa)	21-06-1996
Seria B / zwykła na okaziciela			2 737 320	2,5	6 843 300	kapitał rezerwowi	01-01-1996
Seria C / zwykła na okaziciela			500 000	2,5	1 250 000	gotówka (publiczna emisja akcji)	01-01-1997
RAZEM:			4 605 980	2,5	11 514 950		

Akcjom serii A, B, i C przypada jeden głos na akcję. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Kapitał zakładowy jednostki dominującej – struktura cd.

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
ZM INVEST S.A.	2 360 610	51,25%	2 360 610	51,53%
ZM ROPCZYCE S.A. (akcje własne)	25 146	0,55%	0	0,00%
Pozostali	2 220 224	48,20%	2 220 224	48,47%
Razem	4 605 980	100%	4 580 834	100%

Zmiana stanu kapitału zakładowego jednostki dominującej

Wyszczególnienie	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
Kapitał na początek okresu	11 515	11 515
Zwiększenia, z tytułu:	0	0
Zmniejszenia, z tytułu	0	0
Kapitał na koniec okresu	11 515	11 515

Wszystkie wyemitowane akcje jednostki dominującej posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,50 PLN i zostały w pełni opłacone.

Nota 23. AKCJE WŁASNE (JEDNOSTKA DOMINUJĄCA)

Akcje własne (w tys. zł)	31.12.2013	31.12.2014
Stan na początek okresu	-805	-805
zakupione w ciągu okresu		
zmniejszenie z tytułu realizacji opcji na akcje		
inne zmiany - umorzenie		
Stan na koniec okresu	-805	-805

Nota 24. KAPITAŁ ZAPASOWY, Z AKTUALIZACJI WYCENY, REZERWOWY (SKONSOLIDOWANY)

	31.12.2013	31.12.2014
Kapitał zapasowy	95 083	104 355
Kapitał z aktualizacji wyceny	99 407	99 631
Pozostały kapitał rezerwowy	7	7
RAZEM	194 497	203 993

Zmiana stanu pozostałych kapitałów skonsolidowanych

Wyszczególnienie	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy	Razem
01.01.2013	85 492	99 190	7	184 689
Zwiększenia w okresie	9 591	217	0	9 808
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Podział zysku netto	9 591			9 591
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych		217		217
Zmniejszenia w okresie	0	0	0	0
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Podział/ pokrycie zysku/straty netto				
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych				
31.12.2013	95 083	99 407	7	194 497
01.01.2014	95 083	99 407	7	194 497
Zwiększenia w okresie	9 272	224	0	9 496
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Podział zysku netto	9 272			9 272
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				
Nadwyżka z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych				
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych		224		224
Zmniejszenia w okresie	0	0	0	0
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				
Podatek odroczony z tyt. powyższej korekty				
Zmiana kapitałów z tytułu zbycia spółki zależnej				
Podział zysku netto				
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				
31.12.2014	104 355	99 631	7	203 993

Nota 25. ZYSKI/ STRATY AKTUARIALNE I ZYSKI ZATRZYMANE (skonsolidowane)

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Straty aktuarialne (z uwzględnieniem podatku odroczonego)		-173
Kwoty zawarte w pozycji niepodzielony wynik (zysk) niepodlegające wypłacie w formie dywidendy	-7 776	-7 261
Zysk (strata) netto bieżącego okresu	12 766	10 097

Nota 25. KREDYTY I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Kredyty rachunku bieżącym	25 005	24 020
Kredyty bankowe	41 057	45 862
Pożyczki bankowe	14 631	
Faktoring	5 117	16 934
Suma kredytów i faktoringu, w tym:	85 810	86 816
- długoterminowe	46 108	40 345
- krótkoterminowe	39 702	46 471

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Kredyty, pożyczki i faktoring krótkoterminowe	39 702	46 471
Kredyty, pożyczki i faktoring długoterminowe	46 108	40 345
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	33 468	35 897
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	5 581	4 106
- płatne powyżej 5 lat	7 059	342
Kredyty i pożyczki razem	85 810	86 816

Kredyty i pożyczki, stan na 31.12.2013

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Handlowy S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	15 000	11 450	WIBOR/EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	26.06.2014	pełnomocnictwo do rachunku + hipoteka zwykła w kw. 4.800 + hipoteka kaucyjna do kw. 960 + hipoteka kaucyjna do kw. 13 000 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	450	450	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	26.09.2014	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka kaucyjna do kw. 6.000 + hipoteka kaucyjna do kw. 31.500 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO Bank Polski S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	600 EUR 300 USD	0	EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	26.09.2014	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	24 000	21 330	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	26.08.2015	j.w. + zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 7.000
PKO Bank Polski S.A.	kredyt inwestycyjny	5 300	4 598	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	30.06.2018	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka do kw. 7.950 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy nieodnawialny	8 200	3 792	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.07.2015	weksel własny in blanco + hipoteka łączna w kw. 8 200 + hipoteka kaucyjna do kw. 4.100 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt w rachunku bieżącym	5 000	3 708	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	20.03.2014	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 7 500 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	pożyczka	15 000	14 631	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	31.08.2023	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 15 000 + hipoteka umowna do kw. 15 000 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

ING Bank Śląski	kredyt w rachunku bieżącym	10 000	9 355	WIBOR/EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	05.07.2015	hipoteka umowna do kw. 33 000 + zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kw. 3 444 + zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 3.000 + cesja wierzytelności z monitoringiem + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
ING Bank Śląski	kredyt w rachunku obrotowym	5 000	1 669	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	31.12.2014	hipoteka umowna do kw. 5 000 + zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 3.000 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Deutsche Bank	kredyt inwestycyjny	3 375	3 026	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	31.05.2018	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka do kw. 5.063 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt rewolwingowy	700	700	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	14.03.2014	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + przewłaszczenie środków trwałych do kw. 806
PKO Bank Polski S.A.	kredyt wielocelowy	1 000	984	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	08.05.2014	weksel własny in blanco + zastaw rejestrowy na formach do kw. 3 136 + klauzula potrącenia środków z wszystkich rachunków kredytobiorcy + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt obrotowy w rachunku bieżącym	5 000	5 000	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	29.12.2016	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + przewłaszczenie środków trwałych do kw. 2 576 + przewłaszczenie środków trwałych stanowiących własność M-E Gliwice S.A. + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO BP Faktoring	faktoring z regresem	5 000	1 721	EURIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia - limit coroczne negocjowany	weksel własny in blanco
Bank Handlowy S.A.	faktoring - dyskonto	12 000	3 396	stawka depozytów zależna od okresu finansowania + marża wynegocjowana z bankiem	na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia - limit coroczne negocjowany	
RAZEM			85 810			

Kredyty i pożyczki, stan na 31.12.2014

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Handlowy S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	15 000	9 832	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1 M + marża wynegocjowana z bankiem	25.06.2015	Hipoteka do do kwoty 13 000 (ustanowiona jako kaucyjna)+ pełnomocnictwo do rachunku + hipoteka zwykła w kw. 4.800 + hipoteka kaucyjna do kw. 960 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	450	450	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2017	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka kaucyjna do kw. 6.000 + hipoteka kaucyjna do kw 31 500+ cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + zastaw na zapasach wyrobów na kw 7 000
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	23 550	22 661	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2017	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	4 000	0	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	27.11.2015	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt inwestycyjny	5 300	3 574	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	30.06.2018	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka do kw 7 950 + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych 12 118 tys PLN + zastaw na cesja praw z polisy
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy nieodnawialny	8 200	1 361	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.07.2015	weksel własny in blanco + hipoteka umowna łączna w kw. 8 200 + hipoteka kaucyjna do kw. 4.100 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt w rachunku bieżącym	5 840	3 060	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	25.02.2015	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 5 063 + hipoteka umowna do kw. 5 063 +cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt w rachunku bieżącym	5 000	900	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	19.03.2015	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 7 500 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	14 370	12 677	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	25.02.2021	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 15 000 + hipoteka umowna do kw. 15 000 +cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

ING Bank Śląski	kredyt w rachunku bieżącym	10 000	9 783	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1 M + marża wynegocjowana z bankiem	05.07.2015	hipoteka umowna do kwoty 33 000 + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych do kw. 3 444 +zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 3 000 cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt w rachunku bieżącym	700	0	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	12.03.2015	przewłaszczenie środków trwałych wg. polisy 806 tys. zł + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego + weksel własny
PKO Bank Polski S.A.	kredyt wielocelowy	2 500	687	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	08.05.2015	zastaw rejestrowy na formach wraz z przelewem wierzytelności z umowy ubezpieczenia w kw. 6 717 tys. zł + weksel własny in blanco + klauzula potrącenia środków z wszystkich rachunków kredytobiorcy
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt obrotowy w rachunku kredytowym	5 000	4 897	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	29.12.2016	przewłaszczenie środków trwałych w kw. 5 012 tys. zł + przewłaszczenie środków trwałych stanowiących własność M-E Gliwice S.A. + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + weksel in blanco + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego
Bank Handlowy S.A. *	faktoring - dyskonto	12 000	11 612	WIBOR 1M +marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1 M + marża wynegocjowana z bankiem	na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia - limit corocznie negocjowany	w ramach istniejących zabezpieczeń
ING Bank Śląski	faktoring odwrócony	3 000 450	2 862	stawka depozytów zależna od okresu finansowania + marża wynegocjowana z bankiem	25.06.2015	w ramach istniejących zabezpieczeń
Bank Handlowy S.A.	faktoring odwrócony	3 000	2 460	WIBOR 1M +marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1 M + marża wynegocjowana z bankiem	na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia - limit corocznie negocjowany	w ramach istniejących zabezpieczeń
RAZEM			86 816			

- Na dzień 31.12.2014 umowa została rozwiązana za porozumieniem stron.

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2013		31.12.2014	
	wartość w walucie	wartość w PLN	wartość w walucie	wartość w PLN
PLN		80 738		72 804
EUR	473	1 963	1 838	7 835
USD	1 032	3 109	1 761	6 177
GBP				
CHF				
Kredyty i pożyczki razem	x	85 810	x	86 816

Nota 26. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	3 706	2 566
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	3 706	2 566
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	0	16 834
- wyemitowane obligacje*		16 834
Razem	3 706	19 400

*W dniu 16 maja 2014 roku jednostka dominująca zakończyła subskrypcję niezabezpieczonych obligacji o wartości 4 mln euro. Oprocentowanie obligacji wynosi EURIBOR plus 3 pkt. proc., z terminem wykupu papierów na 15 maja 2019 roku. Celem emisji było pozyskanie środków głównie na refinansowanie oraz finansowanie inwestycji oraz dywersyfikacja źródeł finansowania. Papiery dłużne zostały objęte przez Fundusze Inwestycyjne i od 22 lipca 2014 roku są one notowane na rynku Catalyst.

Emisja dłużnych papierów wartościowych

Typ transakcji	Kwota nominalna 1 obligacji (EUR/szt.)	Ilość (szt.)	Wartość nominalna (w EUR)	Data wykupu
Obligacje serii A (na okaziciela)	100	40 000 szt.	4 000 000	15.05.2019

Pochodne instrumenty finansowe i inne zobowiązania długoterminowe - struktura zapadalności

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Pochodne instrumenty finansowe	3 706	2 566
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	3 706	2 566
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat		
- płatne powyżej 5 lat		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	0	16 834
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat		
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat		16 834
- płatne powyżej 5 lat		
Razem	3 706	19 400

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:		
- zobowiązania z tyt. opcji (ugoda)	2 736	
- wycena transakcji typu forward	757	142
- wycena transakcji typu IRS	213	2 424
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:		17 049
- wyemitowane obligacje		17 049
Odpis aktualizujący z tytułu wyceny w zamortyzowanym koszcie		-215
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 706	19 400

Typ transakcji	Data zawarcia	Czas transakcji	Waluta	Kurs wykonania /przedział/	Kwota bazowa (w tys.)	Wartość godziwa (w tys. zł)
Wg stanu na dzień 31.12.2013						970
PKO BP S.A.						
Forward - zakup	III kw. 2013	III kw. 2014	USD	3,23	600	108
Forward - zakup	IV kw. 2013	I kw. 2014 - IV kw. 2014	USD	3,10-3,24	1 700	266
Forward - zakup	III kw. 2013	I kw. 2014 - III kw. 2014	EUR	4,37-4,41	1 600	318
Forward - zakup	IV kw. 2013	I kw. 2014	EUR	4,25-4,30	900	114
Forward - sprzedaż	IV kw. 2013	III kw. 2014	USD	3,10	500	-21
Forward - sprzedaż	II kw. 2013	I kw. 2014	EUR	4,25-4,41	1 500	-257
Forward - sprzedaż	III kw. 2013	III kw. 2014	EUR	4,37	1 000	-175
Transakcja IRS	IV kw. 2013	IV kw. 2018	PLN		30 000	213
BANK HANDLOWY						
Forward - zakup	III kw. 2013	I kw. 2014 - II kw. 2014	USD	3,18-3,19	900	135
	IV kw. 2013	III kw. 2014 - IV kw. 2014	USD	3,11-3,13	1 348	47
Forward - sprzedaż	IV kw. 2013	IV kw. 2013	EUR	4,26	1 850	-49
ING						
Forward	III kw. 2013	I kw. 2014 - III kw. 2014	USD	3,11 - 3,22	2 200	271

Wg stanu na dzień 31.12.2014						2 566
PKO BP S.A.						
Transakcja IRS	IV kw. 2013	IV kw. 2018	PLN		30 000	2 347
BGK						
Transakcja IRS	01.07.2015	15.09.2019	EUR		500	46
Transakcja IRS	14.08.2015	15.09.2019	EUR		500	31
BANK HANDLOWY						
Faorward - sprzedaż	III kw. 2014	III kw. 2015 - IV kw. 2015	EUR	4,26-4,27	2 300	90
ING						
Forward - sprzedaż	III kw. 2014	II kw. 2015 - III kw. 2015	EUR	4,26 - 4,29	1 500	30
Forward - sprzedaż	IV kw. 2014	II kw. 2015 - IV kw. 2016	EUR	4,27-4,29	1 100	22

Nota 27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE

Zobowiązania handlowe

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Zobowiązania handlowe	24 619	23 545
Wobec jednostek powiązanych	26	0
Wobec jednostek pozostałych	24 593	23 545

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2013	24 619	19 797	4 368	0	0	410	44
Wobec jednostek powiązanych	26	26					
Wobec jednostek pozostałych	24 593	19 771	4 368	0	0	410	44
31.12.2014	23 545	21 017	2 348	2	0	109	69
Wobec jednostek powiązanych	0	0					
Wobec jednostek pozostałych	23 545	21 017	2 348	2	0	109	69

Nota 28. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych, w tym:		
	1 753	2 351
Podatek VAT	138	733
Podatek zryczałtowany u źródła	11	2
Podatek dochodowy od osób fizycznych	289	289
Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	1 290	1 301
Opłaty celne	15	17
Akcyza		
Pozostałe	10	9
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 670	1 621
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	1 084	1 147
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		
Zobowiązania wobec wspólnego przedsięwzięcia		
Inne zobowiązania, w tym:	586	474
Fundusze specjalne	0	0
Razem inne zobowiązania	3 423	3 972

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2013	3 423	3 423	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0	0					
Wobec jednostek pozostałych	3 423	3 423					
31.12.2014	3 972	3 972	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0						
Wobec jednostek pozostałych	3 972	3 972					

Nota 29. FUNDUSZE SPECJALNE - ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółki w Grupie Kapitałowej tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego /kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi/, bądź też dodatkowego odpisu z zysku (za zgodą właściwych organów). Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej w Spółkach, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała należności Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę należności, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Środki trwale wniesione do Funduszu	0	0
Pożyczki udzielone pracownikom	405	336
Należność z tyt. nie spłaconego mieszk.zakł.	1	1
Środki pieniężne	326	350
Zobowiązania z tytułu Funduszu	719	662
Saldo po skompensowaniu	-13	-25
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	508	640

Nota 30. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Poręczenie spłaty weksla	1 001	
Zobowiązania z tytułu poręczeń jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	107	
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych dobrego wykonania umowy	248	1 229
Przejęcie zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji bankowych na rzecz osób trzecich		355
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych zapłaty długu celnego	50	50
Zobowiązania z tytułu zawartych umów konsygnacyjnych	5 550	186
Zobowiązania z tytułu towarów złożonych na składzie celnym	26 063	24 268
Razem zobowiązania warunkowe	33 019	26 088

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń:

Wyszczególnienie	Tytułem	Waluta	31.12.2013	31.12.2014
Poręczenie wekslowe	zabezpieczenie leasingu	PLN	1 001	
Poręczenie	zabezpieczenie gwarancji należytego wykonania umowy	PLN	107	
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej przetargowej (wadialna)	PLN		
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej prawidłowego wykonania umowy	PLN	248	1 584
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej zapłaty długu celnego	PLN	50	50
Razem			1 406	1 634

Nota 31. ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Wyszczególnienie	31.12.2013		31.12.2014	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	1 025	968	24	22
W okresie od 1 do 5 lat	985	873	779	688
Powyżej 5 lat				
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	2 010	1 841	803	710
Przyszły koszt odsetkowy	169 x		94 x	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	1 841	1 841	710	710
krótkoterminowe	968	968	22	22
długoterminowe	873	873	688	688

Przedmioty leasingu finansowego na dzień 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów-wartość bilansowa netto zobowiązania				Razem
	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	
Sprzęt komputerowy		188			188
Środki transportu			522		522
Wartość zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	0	188	522	0	710

Umowy leasingu finansowego na dzień 31.12.2014 r.

Finansujący	Wartość początkowa	Wartość początkowa (waluta)	Oznaczenie waluty	Wartość zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego	Warunki przedłużenia umowy lub możliwość zakupu	Ograniczenia wynikające z umowy
PRIMECAR MANAGEMENT S.A. GDAŃSK	338	-	PLN	261	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
Europ.Fundusz Leas. S.A. z Siedzibą WROCŁAW	184	-	PLN	114	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
PKO BANKOWY LEASING SP.Z O.O. ŁÓDZ	113	-	PLN	48	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
BANKOWY LEASING SP.Z O.O. ŁÓDZ	364	-	PLN	40	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
IMPULS LEASING POLSKA SP.Z O.O. WARSZAWA	384	-	PLN	165	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
PKO LEASING S.A. ŁÓDZ	124	-	PLN	82	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-

Nota 32. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Dotacje	5 161	9 235
- dofinansowanie projektu - POIG 4.4	4 058	3 754
- dofinansowanie projektu - INITECH	35	33
- dofinansowanie projektu - INNOTECH	378	836
- dofinansowanie projektu - POIG 1.4	485	980
- dofinansowanie projektu - POIG 4.5.2	200	3 629
- dofinansowanie z powiatowego UP	5	3
Przychody przyszłych okresów	0	897
¹ -sprzedaż wyrobów na bazie dostawy DDU, DDP	0	897
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	5 161	10 132
długoterminowe	5 161	9 235
krótkoterminowe	0	897

Dotacje – informacje dodatkowe na dzień 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	data otrzymania dofinansowania	wartość dofinansowania	kwota dotacji - do otrzymania w okresach przyszłych	kwota otrzymana do rozliczenia w okresach przyszłych	data zakończenia projektu zg z umową
POiG 4.4 - dofinansowanie zakupu ST oraz WNP	26.10.2009	5 487	0	0	30.06.2014
INNOTECH - AGH1 dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych	20.06.2012	62	0	0	30.04.2014
INNOTECH - AGH2 dofinansowanie prac rozwojowych	18.02.2013	881	72	807	31.12.2015
INNOTECH - ICiMB dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych	08.05.2012	103	0	0	31.03.2014
POiG 1.4 - dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych	30.07.2012	4 040	617	949	30.06.2015
POiG 1.4F - dofinansowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych	09.05.2014	564	528	0	30.09.2015
POiG 4.5.2 - dofinansowanie zakupu ST oraz WNP	27.08.2013	6 345	2 505	0	30.06.2015
dofians. z powiatowego UP - dofinansowanie zakupu ST	27.08.2013	9	0	0	30.06.2015
Dotacje		17 491	3 722	1 756	

Nota 33. REZERWA NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE (W TYM: EMERYTALNE, RENTOWE I PODOBNE)

	31.12.2013	31.12.2014
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	1 552	1 664
Rezerwy na nagrody jubileuszowe		
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	423	500
Rezerwy na pozostałe świadczenia	1 298	1 795
Razem, w tym:	3 273	3 959
- długoterminowe	1 275	1 483
- krótkoterminowe	1 998	2 476

Spółki w Grupie Kapitałowej wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzą rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotą tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Główne założenia przyjęte przez aktuarium dla Spółek w Grupie Kapitałowej, do wyliczenia kwoty zobowiązania z tyt. przewidywanych odpraw emerytalnych i rentowych na dzień bilansowy są następujące:

Wyszczególnienie	w jednostce dominującej		w jednostce zależnej	
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014
Stopa dyskontowa (%)	4%	2,75%	4%	2,75%
Prawdopodobieństwo rezygnacji uzależnione od wieku pracowników (%)	5%	5%	1%-9%	1%-9%
Przewidywany nominalny wzrost wynagrodzeń (%)	1%	1%	2,5%	1%

Poza rezerwami na odprawy emerytalno-rentowe Grupa tworzy rezerwy na urlopy i pozostałe świadczenia pracownicze.

Na dzień bilansowy Spółki w Grupie Kapitałowej dokonują weryfikacji niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych i w oparciu o bieżącą wiedzę (na dzień sporządzania Sprawozdania finansowego) dokonuje się wyliczenia wartości rezerwy przyjmując ilość niewykorzystanych dni urlopowych oraz wynagrodzenie. Wysokość rezerwy obliczana jest przez komórki w Spółkach właściwe do wyceny świadczeń pracowniczych.

Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze obejmują min. rezerwy na nagrody i premie dla Zarządu i pracowników spółek oraz rezerwy z tyt. realizacji programu motywacyjnego dla pracowników jednostki dominującej oparte o wartość przekazanych opcji pracowniczych i parametry stanowiące pomiar realizacji zadań indywidualnych. W przypadku realizacji zadań przez pracowników jednostka dominująca dokonuje wypłaty świadczeń pracowniczych, natomiast w przypadku braku ich realizacji rezerwa podlega rozwiązaniu (bez wykorzystania).

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody jubileuszowe	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze
Stan na 01.01.2013	1 644		358	394
Utworzenie rezerwy	91		323	1 272
Koszty wypłaconych świadczeń	70		1	
Rozwiązanie rezerwy	113		257	368
Stan na 31.12.2013, w tym:	1 552	0	423	1 298
- długoterminowe	1 275			
- krótkoterminowe	277		423	1 298
Stan na 01.01.2014	1 552		423	1 250
Utworzenie rezerwy	343		427	1 542
Koszty wypłaconych świadczeń	231			797
Rozwiązanie rezerwy			350	200
Stan na 31.12.2014, w tym:	1 664	0	500	1 795
- długoterminowe	1 483			
- krótkoterminowe	181		500	1 795

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania	31.12.2013	31.12.2014
Wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia	1 644	1 552
Koszty odsetek	57	40
Koszty bieżącego zatrudnienia	82	89
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Wypłacone świadczenia	-282	-230
Straty/zyski aktuarialne, w tym:	51	-213
<i>ze zmiany założeń finansowych</i>	-49	112
<i>ze zmiany założeń demograficznych</i>	100	101
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec	1 552	1 664

Kwota ujęta w bilansie	1 552	1 664
Wartość bieżąca zobowiązania	1 552	1 664
Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat	-143	-101
Koszty bieżącego zatrudnienia	82	89
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Koszty odsetek	57	40
Wypłacone świadczenia	-282	-230
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń		
Kwota ujęta w przychodzie całkowitym (inne)	51	-213
Przeszacowania	51	-213

Odprawy emerytalne	31.12.2013	31.12.2014
Saldo początkowe zobowiązania netto	1 644	1 552
Koszty, jak wyżej	-92	112
Saldo końcowe zobowiązania netto	1 552	1 664

Nota 34. POZOSTAŁE REZERWY

	31.12.2013	31.12.2014
Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	1 056	1 353
Rezerwa na prowizję od sprzedanych wyrobów	983	932
Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	11	74
Rezerwa na reklamację wyrobów		
Rezerwa na koszty przyszłych okresów	363	1 216
Rezerwa na usługi obce	8	35
Rezerwa na usługi transportowe	349	301
Rezerwa na premię zarządu		
Razem, w tym:	2 770	3 911
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	2 770	3 911

Zmiana stanu pozostałych rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwa na prowizję od sprzedanych wyrobów	Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	Rezerwa na reklamacje wyrobów	Rezerwa na usługi transportowe	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na 01.01.2013	48	599	518	453	0	397	2 015
Utworzone w ciągu roku obrotowego	1 008	983	11	0	349	422	2 773
Wykorzystane		599	518	453		448	2 018
Rozwiązane							0
Korekta z tytułu różnic kursowych							0
Korekta stopy dyskontowej							0
Stan na 31.12.2013, w tym:	1 056	983	11	0	349	371	2 770
- długoterminowe							
- krótkoterminowe	1 056	983	11	0	349	371	2 770
Stan na 01.01.2014	1 056	983	11	0	349	371	2 770
Utworzone w ciągu roku obrotowego	1 353	774	74		301	1 325	3 827
Wykorzystane	453	825	11		349	445	2 083
Rozwiązane	603						603
Korekta z tytułu różnic kursowych							0
Korekta stopy dyskontowej							0
Stan na 31.12.2014, w tym:	1 353	932	74	0	301	1 251	3 911
- długoterminowe							
- krótkoterminowe	1 353	932	74	0	301	1 251	3 911

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz pozostałe rezerwy

Spółki wchodzące w skład Grupy tworzą rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwrotów produktów sprzedanych w ciągu ostatnich 2 lat obrotowych, na podstawie analizy wartości kontraktów objętych gwarancją w relacji do wartości kontraktów zawartych ogółem, w przedziale 3-ech ostatnich lat. Dodatkowo w procesie ustalania wskaźnika do utworzenia rezerwy na naprawy gwarancyjne uwzględnia się maksymalny wymiar gwarancji wg zawartych kontraktów w odniesieniu do przychodów ze sprzedaży zrealizowanych w poszczególnych latach przyjętych do założeń, a następnie koryguje się go relacją faktycznie poniesionych kosztów zgłoszonych i uznanych reklamacji/napraw gwarancyjnych w tych latach. Tak ustalony wskaźnik przeliczony przez przychody ze sprzedaży wg planu na rok bieżący wskazuje optymalny poziom rezerwy na naprawy gwarancyjne.

Przewiduje się, że część tych kosztów może zostać poniesiona w następnym roku obrotowym, a ich całość w ciągu 2-3 lat od dnia bilansowego - w przypadku nie wywiązania się z warunków gwarancyjnych.

Spółki tworzą również rezerwy na przyszłe koszty bezpośrednio związane z realizowaną sprzedażą produktów. Podstawą do tworzenia tych rezerw, na które składają się min. rezerwy na prowizje z tyt. pośrednictwa w sprzedaży, ubezpieczenie kontraktów sprzedażowych, koszty serwisu i nadzoru u odbiorców oraz pozostałe usługi obce - są podpisane przez Spółki w Grupie kontrakty/umowy, które zawierają warunki realizacji usług ściśle powiązanych z realizowaną sprzedażą. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w bieżącym i następnym roku obrotowym.

Wystąpienie wypełnienia obowiązku naprawy daje podstawę do rozwiązania rezerwy do wysokości kosztu danego zgłoszenia reklamacyjnego. Konsekwencją jest proporcjonalne w kolejnych okresach tworzenie rezerw celem utrzymania poziomu przyjętej wartości.

Inne rezerwy

W omawianym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły nowe istotne tytuły rezerw w porównaniu do roku poprzedniego, które wymagałyby odrębnego ujawnienia.

Nota 35. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzystają Spółki należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe, akcje własne i obce oraz obligacje. Głównym celem korzystania z tych instrumentów jest pozyskanie środków na bieżącą działalność Spółek, jak również na sfinansowanie modernizacji majątku i inwestycji rozwojowych. Spółki posiadają też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

Spółka dominująca zawiera transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward oraz transakcje zabezpieczające przed ryzykiem stóp procentowych (IRS). Celem tych transakcji jest odpowiednio:

- zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności gospodarczej oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania,
- zarządzanie ryzykiem zmiany stóp procentowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Są one na bieżąco monitorowane i w zależności od sytuacji podejmowane są adekwatne decyzje w zakresie postępowania z ryzykami.

Sposoby zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka zostały w skrócie omówione poniżej. Przy omawianiu kluczowych ryzyk zamieszczono analizę wrażliwości na zmianę parametrów. Analizy wrażliwości z racji poziomu istotności dotyczą Spółki dominującej

Ryzyko stopy procentowej

Nieprzewidywalność poziomu stóp procentowych w przyszłości powoduje ryzyko niekorzystnej zmiany wyniku finansowego poprzez swój negatywny wpływ na przychody i koszty finansowe. Charakter ekspozycji Spółek na ryzyko zmiany stóp procentowych implikuje, że wraz ze wzrostem/spadkiem bazowych stóp procentowych wynik finansowy Spółek pogarsza się/poprawia się.

Narażenie na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań finansowych Spółek, w znacznie mniejszym stopniu należności.

Spółki posługują się finansowaniem zewnętrznym w postaci: kredytów złotych, walutowych, factoringu, leasingu oraz w drodze emisji obligacji.

Spółki korzystają zarówno z zobowiązań o oprocentowaniu stałym, jak i zmiennym. Kredyty bankowe (również te długoterminowe) mają oprocentowanie zmienne, oparte o stopy % depozytów złotych bądź walutowych oraz stałą marżę banku w okresie obowiązywania umowy, oprocentowanie stałe stosowane jest w części zawartych umów leasingowych i niektórych umowach pożyczki (udzielanych).

Celem ograniczenia wpływu ryzyka stóp procentowych na wyniki finansowe Spółki dominującej

1. w dniu 22 października 2013 r. została zawarta transakcja zamiany stóp procentowych IRS na okres do 2018-10-31 z forward startem od 2014-11-01. Kwota nominalna transakcji to 30 000 000 PLN a wysokość stałej stopy procentowej to 3,97%. Zabezpiecza ona ok 40% nominalu kredytów generujących ryzyko stóp procentowych, których oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR
2. w dniach 16 kwietnia i 14 sierpnia 2014 r zostały zawarte transakcje IRS w walucie EUR i w nominalach 500 000 EUR na okres do 2019-05-19 – wysokości stałej stopy procentowej to odpowiednio 0,890% (forward start od 2015-07-01) i 0,730% (forward start od 2015-08-14). Zabezpieczają one 25% nominalu obligacji generujących ryzyko stopy procentowej, opartej o zmienną stopę EURIBOR

Na dzień 31.12.2014 r. wartość godziwa zawartych transakcji zamiany stóp procentowych jest oszacowana na kwotę łącznie: -2 424 tys. zł (strata) wg modelu wyceny zastosowanej przez banki, w których te transakcje zawarto.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego Spółki dominującej na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników.

W Spółce występuje ryzyko stopy procentowej głównie w związku z korzystaniem z kredytów bankowych w PLN, których oprocentowanie jest oprocentowaniem zmiennym – opartym o WIBOR 1M i stałą w okresie kredytowania marżę banków kredytujących.

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmianę stóp procentowych na dzień 31.12.2014 r., przyjęto założenie, że zmiana poziomu stóp procentowych może wynosić +/- 1 punkt procentowy (na podstawie danych historycznych i posiadanej wiedzy).

Wyliczenie na 31.12.2014 r.:

Tytuł	Wartość obliczona dla celów analizy (w tys. PLN/ w p.p.)
Średni stan zobowiązań z tyt. kredytów i obligacji w 2014 roku	88 393
Szacowana zmiana stóp procentowych	+/- 1 p.p.
Wzrost/spadek kosztów finansowych spowodowany wzrostem/spadkiem stóp procentowych = wpływ na wynik brutto okresu	883
Podatek dochodowy	168
RAZEM wpływ na wynik netto okresu	715

Łączne koszty finansowe związane z korzystaniem z kredytów i pożyczek oraz odsetek dotyczących dłużnych wartościowych instrumentów finansowych w 2014 roku wyniosły 3 576 tys. zł. Gdyby na dzień 31.12.2014 r. poziom stóp procentowych był wyższy lub niższy od obowiązującego o 1 punkt procentowy wówczas wynik netto Spółki byłby wyższy lub niższy o 715 tys. zł z tytułu wyższych lub niższych odsetek od zaciągniętych kredytów bankowych.

Ryzyko walutowe

Spółka dominująca narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji kupna materiałów (w mniejszym zakresie usług) oraz sprzedaży wyrobów i usług. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostki operacyjne transakcji w walutach innych niż ich waluta wyceny. Około 82% zawartych przez Spółkę dominującą transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza (lub powiązana jest z kursem waluty innej niż sprawozdawcza –sprzedaż denominowana wg kursu waluty innej niż PLN). Analogicznie ok 50% kosztów wyrażonych jest w walutach innych niż sprawozdawcza.

W przypadku przepływów walutowych inkasowanych i wydatkowanych w walutach obcych mamy do czynienia zarówno z ryzykiem transakcyjnym jak i przeliczeniowym (stosowanie terminów odroczonej płatności w stosunku do daty dostawy/faktury). W przypadku przepływów denominowanych w walutach obcych i inkasowanych/wydatkowanych w PLN występujące ryzyko zależy od przyjmowanej daty przeliczenia na złoty i o ile jest to data wystawienia faktury i wysyłki, pozostaje wyłącznie ryzyko ekonomiczne. Z kolei Spółka zależna ponosi niewielkie ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji- transakcje w walutach obcych nie przekraczają 5%, a w ramach zakupów 1% - zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie jak i przez cały okres objęty przeglądem jest nie prowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Ryzyko walutowe –wrażliwość na zmiany (jednostka dominująca)

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany kursów walut na dzień 31.12.2014 korzystając z tabeli kursów nr 252/A/NBP/2014 z dnia 31.12.2014 (Kurs EUR/PLN 4,2623 i USD/PLN 3,5072, RUB/PLN 0,0602)

Wyliczenie na 31.12.2014 r.:

pozycja wg walut	Stan na 31.12.2014 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2014 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. pozycjach (w tys. PLN)
Należności handlowe				
EUR	8 010	34 141	+/-1%	340,1
USD	3 016	10 577	+/-1%	105,8
RUB	27 279	1 642	+/-1%	16,4
Należność z tyt. pożyczki				
USD	150	465	+/-1%	4,7
Pozostałe należności				
USD	518	1 817	+/-1%	18,2
Zobowiązania -OBLIGACJE				
EUR	4 000	16 834	+/-1%	170,5
Zobowiązania handlowe				
EUR	2 275	9 696	+/-1%	97,0
USD	1 753	6 149	+/-1%	61,5
Zobowiązania z tyt. pożyczki - faktoring				
EUR	1 838	7 835	+/-1%	78,3
USD	1 781	6 176	+/-1%	61,8
Środki pieniężne				
EUR	809	3 448	+/-1%	34,5
USD	426	1 494	+/-1%	14,9
RUB	2 394	144		1,4
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				67
Podatek dochodowy				13
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				54

Gdyby na dzień 31.12.2014 r. kurs głównych walut dla Spółki tj. EUR, USD i RUB był wyższy lub niższy o 1%, wówczas wynik netto byłby wyższy lub niższy o 54tys. zł - w wyniku ujemnych lub dodatnich różnic kursowych wynikających z przeliczenia należności, udzielonej pożyczki, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, zobowiązań handlowych i zobowiązań z tytułu faktoringu.

W celu ograniczenia ryzyka wahań kursów walutowych, w rozliczeniach walutowych związanych ze sprzedażą eksportową i zakupami z importu, w Spółce w dużej mierze wykorzystuje się naturalny hedging, zmierzający do równoważenia przepływów walutowych. W czasie krótkoterminowej i dającej się ustalić nierównowagi w przepływach walutowych wykorzystuje się walutowe instrumenty pochodne do zabezpieczania w sposób nierzeczywisty przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka dominująca jest stroną walutowych kontraktów typu forward. Nabyte instrumenty są denominowane w walutach EUR, USD i EUR/USD.

Spółka każdorazowo negocjuje warunki zawieranych pochodnych instrumentów pochodnych zabezpieczających z bankiem w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji (w zakresie wolumenu ekspozycji oraz przewidywanych terminów zapadalności) i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca zabezpieczyła część transakcji sprzedaży i kupna w walucie lub denominowanych wg kursu walut obcych z tytułu, których na dzień bilansowy istniały uprawdopodobnione przyszłe należności i zobowiązania sięgające 2015 i 2016 roku.

Poniżej specyfikacja otwartych pozycji walutowych przez Spółkę na 31.12.2014r. – wg Banków:

NAZWA BANKU	WALUTA	RODZAJ TRANSAKCJI	WOLUMEN	Kurs	Data transakcji	Data waluty
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	350 000	4,2355	2014-08-06	2015-01-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2460	2014-08-28	2015-01-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3415	2014-12-29	2015-01-30
Miesiąc: 2015.01			850 000	4,2641		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	350 000	4,2420	2014-08-06	2015-02-27
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	150 000	4,2693	2014-08-08	2015-02-27
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2520	2014-08-28	2015-02-27
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3474	2014-12-29	2015-02-27
Miesiąc: 2015.02			1 000 000	4,2702		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	350 000	4,2492	2014-08-06	2015-03-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	150 000	4,2765	2014-08-08	2015-03-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2580	2014-08-28	2015-03-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3535	2014-12-29	2015-03-31
Miesiąc: 2015.03			1 000 000	4,2768		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	150 000	4,2826	2014-08-08	2015-04-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2645	2014-08-28	2015-04-30
ING	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	250 000	4,2678	2014-08-29	2015-04-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2867	2014-12-19	2015-04-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3590	2014-12-29	2015-04-30
Miesiąc: 2015.04			1 200 000	4,2888		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORAWRD	150 000	4,2900	2014-08-08	2015-05-29
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2705	2014-08-28	2015-05-29
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,2737	2014-08-29	2015-05-29
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2797	2014-12-18	2015-05-29
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3643	2014-12-29	2015-05-29
Miesiąc: 2015.05			1 200 000	4,2915		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	150 000	4,2978	2014-08-08	2015-06-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	300 000	4,2770	2014-08-28	2015-06-30
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,2795	2014-08-29	2015-06-30
CITI	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2750	2014-12-18	2015-06-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3703	2014-12-29	2015-06-30
Miesiąc: 2015.06			1 200 000	4,2952		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ - FORWARD	150 000	4,3058	2014-08-08	2015-07-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORAWRD	250 000	4,2857	2014-08-29	2015-07-31
CITI	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,2640	2014-10-16	2015-07-31

BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3753	2014-12-29	2015-07-31
Miesiąc: 2015.07			1 100 000	4,2949		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,2917	2014-08-29	2015-08-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,2922	2014-08-29	2015-08-31
CITI	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,2690	2014-10-16	2015-08-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3801	2014-12-29	2015-08-31
Miesiąc:2015.08			1 200 000	4,2971		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	400 000	4,2912	2014-11-14	2015-09-30
CITI	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,2740	2014-10-16	2015-09-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3279	2014-12-23	2015-09-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3849	2014-12-29	2015-09-30
Miesiąc:2015.09			1 300 000	4,3046		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	400 000	4,2965	2014-11-14	2015-10-30
CITI	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,2761	2014-10-16	2015-10-15
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3332	2014-12-23	2015-10-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3795	2014-12-29	2016-10-30
Miesiąc:2015.10			1 300 000	4,3071		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,3005	2014-10-16	2015-11-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	400 000	4,2890	2014-11-05	2015-11-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3387	2014-12-23	2015-11-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3848	2014-12-29	2015-11-30
Miesiąc:2015.11			1 300 000	4,3158		
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	500 000	4,2963	2014-10-28	2015-12-30
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	400 000	4,2935	2014-11-05	2015-12-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3903	2014-12-29	2015-12-30
Miesiąc:2015.12			1 100 000	4,3124		
EUR 2015			13 750 000	4,2947		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,3952	2014-12-29	2016-01-29
Miesiąc: 2016.01			200 000	4,3952		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,4004	2014-12-29	2016-02-29
Miesiąc: 2016.02			200 000	4,4004		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,4056	2014-12-29	2016-03-31
Miesiąc: 2016.03			200 000	4,4056		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,4105	2014-12-29	2016-04-29
Miesiąc: 2016.04			200 000	4,4105		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,4159	2014-12-29	2016-05-31
Miesiąc: 2016.05			200 000	4,4159		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,4210	2014-12-29	2016-06-30
Miesiąc: 2016.06			200 000	4,4210		
EUR 2016			1 200 000	4,4081		

Na dzień 31.12.2014 r. wartość godziwa zawartych walutowych transakcji terminowych w łącznym wolumenie 14 950 tys. EUR jest oszacowana na kwotę łącznie: -48tys. zł (strata) wg modelu wyceny zastosowanej przez banki, w których te transakcje zawarto.

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości na zmiany poziomu kursów walut w odniesieniu do ekspozycji walutowej Spółki w zakresie otwartej pozycji walutowej przy założeniu:

- *wzrostu kursu na poziomie 1% w stosunku do kursu średniego NBP na 31.12.2014 r., który wyniósł: 4,2623 PLN dla EUR (Tabela nr 252/A/NBP/2014 z dnia 31.12.2014) tj. przy założeniu następującego poziomu:*

⇒ kurs EUR/PLN = 4,3049

Wyliczenie na 31.12.2014 r. /wzrost kursów/:

Ekspozycja walutowa w zakresie otwartych transakcji terminowych	Wolumen na 31.12.2014 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2014 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. pozycjach (w tys. PLN)
Opcje, Forwardy				
□ EUR	14 950	-48	+1%	+637
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				+637
Podatek dochodowy				121
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				516

- *spadku kursu na poziomie 1% w stosunku do kursu średniego NBP na 31.12.2014 r., który wyniósł: 4,2623 PLN dla EUR (Tabela nr 252/A/NBP/2014 z dnia 31.12.2014) tj. przy założeniu następującego poziomu:*

⇒ kurs EUR/PLN = 4,2197

- **Wyliczenie na 31.12.2014 r. /spadek kursów/:**

Ekspozycja walutowa w zakresie otwartych transakcji terminowych	Wolumen na 31.12.2014 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2014 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. pozycjach (w tys. PLN)
Opcje, Forwardy				
□ EUR	14 950	-48	- 1%	- 637
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				-637
Podatek dochodowy				121
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				- 516

W wyniku zmiany kursu o 1% wynik netto okresu pogarsza/poprawia się o 516 tys. zł.

Ryzyko cen towarów

Przedsiębiorstwo może zabezpieczyć się przed niekorzystnymi zmianami cen towarów lub surowców, które mogą negatywnie wpłynąć na wynik z działalności operacyjnej firmy zawierając terminowe transakcje towarowe.

Transakcje te pozwalają zabezpieczyć wynik finansowy przed niekorzystną zmianą cen surowców lub towarów na światowych rynkach, wpływają na poprawę procesu planowania strategicznego przepływów gotówkowych, zabezpieczają wynik przyszłej transakcji handlowej oraz jej marżę, a także pozwalają ewentualnie uchronić stany magazynowe przed niekorzystnym wpływem przeszacowania wartości.

Jednakże z uwagi na mało płynny rynek oraz fakt, że zarówno surowce jak i produkty nie są kwotowane na giełdach towarowych produkt ten jest niedostępny na chwilę obecną dla jednostki dominującej, a w Spółce zależnie odstąpiono od ich zawierania (tu zakupy materiałów dokonywane są według aktualnych potrzeb realizowanych zleceń).

Ryzyko kredytowe

Jest to ryzyko straty z powodu niespłacania zobowiązań klientów bądź zdarzenia polegające na pogorszeniu sytuacji finansowej odbiorców, co prowadzi do zaprzestania obsługi wierzytelności.

Podstawowym elementem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ocena zdolności kredytowej kredytobiorcy. Spółki zawierają transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki aktywnemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółek na ryzyko nieściągalnych należności nie jest znaczne.

Dodatkowo Spółka dominująca ubezpiecza znaczącą część należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółek, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółek powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka, co przedstawiono w Notach 18 a. i 19 a. skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ryzyko związane z płynnością

Ryzyko płynności jest to zagrożenie przedsiębiorstwa utratą zdolności do realizacji bieżących zobowiązań płatniczych. Spółki monitorują ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności.

Plan płynności finansowej uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, umożliwia podjęcie działań zmierzających do dopasowania terminów przyszłych wpływów i wydatków.

Jego podstawą jest dokładna i rzetelna rachunkowość uwzględniająca wszystkie wpływy i wydatki, ich wielkość oraz terminy płatności.

Celem Spółek jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, faktoring, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Ryzyko związane z płynnością zostało przedstawione w Notach 18 a., 19 a., oraz Notach 26, 27, 28 i 29 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółki nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 36. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe (Banki).

Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie na 31.12.2014 r. należą:

- 1) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward oraz transakcje IRS,
- 2) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 3) długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),
- 4) zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

AKTYWA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	
Udziały i akcje, w tym:					Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
	1 557	1 560	1 557	1 560	
- udziały i akcje długoterminowe (inne, niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych)	1 557	1 560	1 557	1 560	
- udziały i akcje krótkoterminowe ((inne, niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych)					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (bez należności budżetowych), w tym:					Pożyczki udzielone i należności własne
	66 260	67 319	66 260	67 319	
- należności długoterminowe	585		585		
- należności krótkoterminowe	65 675	67 319	65 675	67 319	
Pożyczki udzielone, w tym:					Pożyczki udzielone i należności własne
	10 479	6 703	10 479	6 703	
- pożyczki długoterminowe	3 701	6 103	3 701	6 103	
- pożyczki krótkoterminowe	6 778	600	6 778	600	
Pozostałe aktywa finansowe, w tym:					Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
	0	94	0	94	
- pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe		94		94	
- pochodne instrumenty finansowe długoterminowe					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 566	6 232	6 566	6 232	Pożyczki udzielone i należności własne

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	
Kredyty bankowe i pożyczki	85 810	81 494	85 810	81 494	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty bankowe i pożyczki długoterminowe	46 108	40 345	46 108	40 345	
- kredyty bankowe i pożyczki krótkoterminowe	39 702	41 149	39 702	41 149	
Pozostałe zobowiązania, w tym:		16 834		16 834	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- wyemitowane obligacje		16 834		16 834	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, w tym:	1 842	710	2 361	710	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	874	688	1 483	688	
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	968	22	878	22	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (bez zobowiązań budżetowych), w tym:	26 289	25 166	26 289	25 166	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- zobowiązania długoterminowe					
- zobowiązania krótkoterminowe	26 289	25 166	26 289	25 166	
Pozostałe zobowiązania, w tym:	5 911	7 888	5 911	7 888	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- pochodne instrumenty finansowe długoterminowe		0		0	
- pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe	3 706	2 566	3 706	2 566	
- inne zobowiązania długoterminowe					
- inne zobowiązania krótkoterminowe	2 205	5 322	2 205	5 322	

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31.12.2014 r. Spółka utrzymywała instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Spółka stosuje poniższą hierarchię dla określania i wykazywania wartości godziwej instrumentów finansowych według metody wyceny:

Poziom 1 - ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnym rynku dla identycznych aktywów oraz zobowiązań

Poziom 2 - pozostałe metody, dla których pośrednio bądź bezpośrednio są uwzględniane wszystkie czynniki mające istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą

Poziom 3 - metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych

Poziom hierarchii wartości godziwej, do którego następuje klasyfikacja wyceny wartości godziwej, ustala się na podstawie danych wejściowych najniższego poziomu, które są istotne dla całości pomiaru wartości godziwej. W tym celu istotność danych wejściowych do wyceny ocenia się poprzez odniesienie do całości wyceny wartości godziwej. Jeżeli przy wycenie wartości godziwej wykorzystuje się obserwowalne dane wejściowe, które wymagają istotnych korekt na podstawie danych nieobserwowalnych, wycena taka ma charakter wyceny zaliczanej do Poziomu 3. Ocena tego, czy określone dane wejściowe przyjęte do wyceny mają istotne znaczenie dla całości wyceny wartości godziwej wymaga osądu uwzględniającego czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W okresie zakończonym 31.12.2014 r. nie miały miejsce przesunięcia między poziomami 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2013	31.12.2014
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	poziom 3	1 556	1 559
Akcje spółek notowanych na giełdzie	poziom 1	1	1
Inne aktywa finansowe	poziom 3		
Razem		1 557	1 560

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2013	31.12.2014
Pozostałe aktywa finansowe - Kontrakty Forward wg wyceny godziwej banków	poziom 2		94
Razem		0	94

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2013	31.12.2014
Pochodne instrumenty finansowe	poziom 2	3 706	2 566
Zobowiązania handlowe i zobowiązania z tyt.leasingu	poziom 2	28 650	25 876
Pozostałe zobowiązania finansowe - faktoring	poziom 2	2 205	5 322
Razem		32 356	28 442

Nota 37. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Spółki w Grupie zarządzają strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadzają do niej zmiany. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Przyjmuje się, że wskaźnik ten powinien mieścić się w przedziale 20% - 40%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania finansowe, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Wyszczególnienie	31.12.2013	31.12.2014
Oprocentowane kredyty i pożyczki	85 810	81 494
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28 042	27 517
Zobowiązania finansowe /instrumenty pochodne/	3 706	2 566
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 842	710
Zobowiązania z tyt. emisji obligacji		16 834
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 205	5 322
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 566	6 232
Zadłużenie netto	115 039	128 211
Zamienne akcje uprzywilejowane		
Kapitał własny	210 196	217 365
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto		
Kapitał razem	210 196	217 365
Kapitał i zadłużenie netto	325 235	345 576
Wskaźnik dźwigni	0,35	0,37

Nota 38. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy.

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014
Jednostka dominująca												
Zakłady Magnezytowe Ropczyce S.A.												
Jednostki zależne:												
ZM Service Sp. z o.o	1 162	3 678	9 935	9 113	14 542	16 748			1 840	1 682	716	639
Inwestor strategiczny												
ZM Invest S.A.	45 236	47 030	21 291	12 513	9 341 PLN 22 EUR	10 014 PLN 417 EUR		424	27	0		
Transakcje między jednostkami powiązanymi												
Jednostki zależne:												
ZM Service Sp. z o.o	115	105	121	4	12	1						
Inwestor strategiczny												
ZM Invest S.A.												
Zarząd Spółek Grupy												
<u>ZM Service Sp. z o.o</u>												
Kazimierz Sondej - Prezes Zarządu												
<u>ZM Invest S.A.</u>												
Leon Marciniec - Prezes Zarządu												
Dariusz Załocha - Członek Zarządu												
Transakcje z udziałem innych członków głównej kadry kierowniczej												

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi zawierane przez emitenta i jednostki od niego zależne są transakcjami typowymi i rutynowymi, zawieranymi na warunkach rynkowych pomiędzy jednostkami powiązanymi, a ich charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez emitenta lub jednostkę od niego zależną.

Pożyczka udzielona członkowi Zarządu Spółki z Grupy Kapitałowej

W okresie sprawozdawczym Spółki z Grupy Kapitałowej nie udzielały pożyczek Członkom Zarządów Spółek.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu Spółek z Grupy Kapitałowej

W okresie sprawozdawczym Grupa nie realizowała innych transakcji z udziałem Członków Zarządów Spółek z Grupy Kapitałowej.

Nota 39. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY (JEDNOSTKA DOMINUJĄCA)

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej zawarte zostały w punkcie 14.1. „SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM "ROPCZYCE" S.A. ZA 2014ROK”.

Nota 40. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO

W okresie sprawozdawczym Spółki w Grupie nie zawierały znaczących umów leasingu operacyjnego.

Nota 41. AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego, które można byłoby w sposób bezpośredni lub pośredni przyporządkować do takich składników aktywów, które spełniałyby definicję dostosowywanych składników aktywów /w ciągu znacznego czasu/.

Nota 42. ROZLICZENIA PODATKOWE I SPRAWY SĄDOWE

- **Postępowanie kontrolne w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2008 rok w jednostce dominującej**

W dniu 27 czerwca 2014 r. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Rzeszowie wydał decyzję zmniejszającą wysokość rozpoznanej w 2008 roku straty podatkowej w jednostce dominującej. Spółka wniosła odwołanie od tej decyzji do Dyrektora Izby Skarbowej w Rzeszowie, który decyzją z dnia 12 listopada 2014 r. uchylił w całości decyzję organu pierwszej instancji przekazując ją do ponownego rozpatrzenia. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawa jest w toku dalszego postępowania i brak jest ostatecznego rozstrzygnięcia.

Przedmiotowa decyzja, będąca w toku dalszego postępowania w ocenie Zarządu jednostki dominującej nie zagraża bieżącej działalności Spółki oraz nie skutkuje powstaniem zobowiązania podatkowego za 2008 rok.

- **Postępowanie kontrolne w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 i 2010 rok w jednostce dominującej**

Na podstawie postanowienia z dnia 6 sierpnia 2014 r. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Rzeszowie prowadzi w jednostce dominującej postępowanie kontrolne w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 i 2010 rok.

Od dnia 23 grudnia 2014 r. w jednostce dominującej w ramach postępowania kontrolnego prowadzona jest kontrola podatkowa w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 i 2010 rok.

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2015 r. Dyrektor UKS wyznaczył nowy termin zakończenia sprawy do dnia 28 kwietnia 2015 r..

- **Postępowanie kontrolne w zakresie podatku od nieruchomości za 2009 i 2010 rok**

Od 2010 r. w jednostce dominującej prowadzone jest przez Urząd Gminy Ropczyce postępowanie kontrolne w zakresie podatku od nieruchomości. Okresem kontroli objęte zostały lata 2009-2010.

Po rozpoczęciu kontroli jednostka dominująca z własnej inicjatywy przeprowadziła dodatkową weryfikację rozliczeń podatkowych z tego tytułu za okres 6-u lat – w celu m.in. zidentyfikowania ewentualnych ryzyk i zoptymalizowania wysokości łącznych zobowiązań podatkowych. Po przeprowadzonej weryfikacji, w tym również za pomocą ekspertów z zakresu podatku od nieruchomości i biegłego rzeczoznawcy budowlanego, stwierdzono obszary istotnych oszczędności podatkowych w zakresie lat 2006-2011. Na tej podstawie Jednostka dominująca złożyła korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za okres nieobjęty kontrolą tj. lata: 2006, 2007, 2008 i 2011 r. wraz z uzasadnieniem i wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku za okres korygowany, jak również złożono uzasadnienie istnienia nadpłaty w latach objętych kontrolą tj. 2009 i 2010.

W grudniu 2014 roku jednostka dominująca otrzymała decyzje określające wysokość zobowiązań podatkowych w podatku od nieruchomości za wszystkie lata będące przedmiotem postępowania tj. za lata 2006-2011.

Jednostka dominująca wniosła odwołania od tych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego sprawa jest w toku postępowania i brak jest ostatecznego rozstrzygnięcia. W ocenie jednostki dominującej prowadzone postępowanie nie generuje ryzyka wystąpienia dodatkowych zobowiązań podatkowych, z uwagi na bardzo istotne przesłanki przesądzające o pozytywnym rozstrzygnięciu sprawy tj. na korzyść Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa nie tworzyła rezerw na dodatkowe zobowiązania podatkowe z braku przesłanek do ich tworzenia.

- **Postępowania sądowe**

Na dzień 31.12.2014 r. nie toczyły się istotne postępowania sądowe, których stroną byłyby spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej. Nie zaistniały zatem okoliczności, które stanowiłyby podstawę do tworzenia rezerw na koszty spraw sądowych.

Nota 43. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Po sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego na 31.12.2014 rok nie wystąpiły zdarzenia, które miałyby wpływ na sporządzone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „ROPCZYCE” S.A..

Nota 44. SPRAWOZDANIE FINANSOWE SKORYGOWANE WSKAŹNIKIEM INFLACJI

Grupa Kapitałowa nie korygowała skonsolidowanego sprawozdania finansowego wskaźnikiem inflacji.

Nota 45. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SKONSOLIDOWANEGO

Wynagrodzenie wypłacone lub należne za rok obrotowy	01.01.2013 - 31.12.2013	01.01.2014 - 31.12.2014
- za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	55 000,00 zł +VAT	55 000,00 zł +VAT
- za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	50 000,00 zł +VAT	39 000,00 zł +VAT
- za usługi doradztwa podatkowego	nie wystąpiły	nie wystąpiły
- za pozostałe usługi	nie wystąpiły	nie wystąpiły
RAZEM	105 000,00 zł +VAT	94 000,00 zł +VAT

Nota 46. OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Za 2014 rok Grupa uzyskała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej i finansowej oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wyniosły "+"15 949 tys. zł. Za okres porównywalny 2013 r. ukształtowały się na poziomie "+" 17 510 tys. zł. Osiągnięty za 2014 r. zysk netto w wysokości 10 097 tys. zł został skorygowany między innymi o:

- wzrost stanu należności o 20 488 tys. zł
- wzrost stanu zobowiązań z wyłączeniem pożyczek i kredytów w kwocie 9 136 tys. zł
- amortyzację w kwocie 10 246 tys. zł
- odsetki i udziały w zyskach w kwocie 3 379 tys. zł

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej są ujemne i wyniosły 17 274 tys. zł., natomiast za 2013 r. wyniosły 27 696 tys. zł. Wydatki w 2014 r. w wysokości 20 033 tys. zł dotyczyły w głównej mierze zakupów maszyn i urządzeń do działalności produkcyjnej oraz oprogramowania do nowotworzonego Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz udzielonych pożyczek w kwocie 6 413 tys. zł. Wpływy z działalności inwestycyjnej stanowiły wartość 2 759 tys. zł i pochodziły głównie ze spłaty udzielonych pożyczek.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej były dodatnie i wynosiły 991 tys. zł., natomiast w okresie porównywalnym 2013 r. ukształtowały się na poziomie "+" 9 312 tys. zł. Wpływy z działalności finansowej pochodziły głównie z emisji dłużnych papierów wartościowych w wysokości 16 445 tys. zł, z zaciągniętych kredytów w wysokości 14 251 tys. zł, a także z dotacji otrzymanych z PARP i Ministerstwa Gospodarki.

Wydatki z działalności finansowej dotyczyły spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów w wysokości 24 918 tys. zł., wypłaty dywidendy na rzecz właścicieli w wysokości 2 978 tys. zł., a także spłaty odsetek od kredytów i dłużnych papierów wartościowych.

Stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i w kasie zmniejszył się o 334 tys. zł w porównaniu ze stanem na 01.01.2014 r.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

12.03.2015 r.	Maria Oboz-Lew	Główny Księgowy	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

12.03.2015 r.	Józef Siwec	Prezes Zarządu	
Data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
12.03.2015 r.	Marian Dańlak	Wiceprezes Zarządu	
Data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
12.03.2015 r.	Robert Duszkiwicz	Wiceprezes Zarządu	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis